

Encsi Hírek

2016. 1. szám *A város polgárainak lapja*

A magyar kultúrát ünnepeltük

A Városi Művelődési Központ és Könyvtár és az Abaúji Honismereti és Helytörténeti Egyesület idén is közös programmal ünnepelte a magyar kultúrát.

Ahogy a korábbi években, úgy idén is el kellett, hogy hangozzék az ünnepi program elején az a felhívás, mely szerint: Legyünk büszkéek arra, hogy magyarok vagyunk! Legyünk büszkéek gazdag, világviszonylatban is kiemelkedő színvonalú és történelmünkéből adódóan különleges, sokszínű kultúránkra. Tiszteljünk és becsüljük meg anyanyelvünket, himnuszunkat és nemzeti kultúránk alkotóit, alkotásait és ezek közvetítőit, tolmácsolóit és becsüljük meg a kultúra befogadóit, a tisztelt közönséget is.

A kulturális estet ünnepelt nemzeti alkotásunk, a Himnusz közös elneklésével nyitottuk meg!

Városunk Önkormányzata nevében Karsai Attila igazgató úr, önkormányzati képviselő, a Humánpolitikai Bizottság elnöke köszöntötte az est résztvevőit, a vendégeket, közreműködőket és a kedves közönséget. Igazgató úr mellékelten teljes terjedelmében közölte, nagy tetszést arató köszöntőjét követően ünnepi rendezvényünk első részében városunk elismert alkotójának és egyben kultúrákövetítőjének Szabó Sándornénak, Erzsike néninek az élete során összegyűjtött Abaúji szöttesekből és az általa varrott kézimunkákból összeállított csodálatos kiállítását nyitottuk meg.

„A múltat is alkotni kell, különben elvész, elmúlik”

Ilyés Gyula ezen gondolata Erzsike néni ars poétikája is lehetne.

Szabó Sándorné, Erzsike néni gyűjtött és alkotott egész életében. Férjével Szabó Sándor bácsival a 70-es évek végén kezdett el aktívan tevékenykedni, a díszítőművészeti mozgalomban, de fiatal korától szeret kézimunkázni, 1968-ban szakkörvezetői képesítést szerzett. 1979-ben hirdették meg első alkalommal szakmai közreműködésükkel Encsen az „Abaúji virágok” díszítőművészeti pályázatot és ennek gyümölcseként ezen intézmény, az egykori Művelődési Központ szervezésében megrendezték az összegyűjtött szöttesekből, textíliákból az „Abaúji virágok” díszítőművészeti kiállítást, amely a Művelődési Központ támogatásával és Erzsike néni védnökségével, három évtizedes hagyományt teremtett Encsen és a Hernád völgyében. Régi, szép hagyomány ez, melynek újraélésére, felidézésére is alkalom ez a mai nap. 1979-ben a településnek még nem volt városi rangja, nagyközség volt. Az itt élő lokálpatrióták szerették a kultúrát, szerették ápolni a hagyományt és minden igyekezetükkel azon voltak, hogy felhívják a figyelmet erre a helyre, az itteni értékekre. Ennek a lelkesedésnek, tetterre kész hozzáállásnak is köszönhető volt, hogy a település 1984-ben elnyerte a városi rangot. Erzsike néni kezdetben férjével együtt, majd

később egyedül gyűjtötte a szötteseket, melyek nagyon sokszor elkallódtak volna, mivel akkoriban még nem mindenki ismerte fel ezeknek az értékét. Abaúji szöttesekből 150 darabot is meghaladó gyűjteménye van. A felszedett csikokból 240 mintát lerajzolt, amely könyv alakban is megjelent, először 1992-ben, majd második kiadásban 2000-ben, a Művelődési Központban tevékenykedő Vezse Attila szakmai segítségével még tökéletesebb minőségben.

Erzsike néni és férje felismerte, hogy a Hernád mentén, Abaújban országosan is egyedülálló mintakincessel rendelkező szötteseket készítették az asszonyok a századfordulón. Amellett, hogy a díszítőművészeti pályázat keretében összegyűjtötték, és bemutatták a különleges szötteseket, azt is szerették volna elérni, hogy a környéken működő szakkörök, illetve

egyének feldolgozzák a szöttek mintáit mai használati darabokra, szálán varrott vagy keresztöltéses technikával. Ebből is láthattunk ízelítőt, az Abaúji keresztiszemes textíliákat.

„Mert össze kéne szednünk nagy fáradtsággal az ország minden részéről a széjjelszört köveket, hogy azokkal a magunk képére építhessünk.” – mondta Koós Károly, mely gondolat erre a gyűjtőmunkára, a szöttesekre is jellemző.

Mielőtt a kiállítást a jelenlévők figyelmébe ajánlotta Viszóczy Ilona néprajzkutató, a Miskolci Herman Ottó Múzeum munkatársa, a Szent László Általános Iskola Rekettye énekegyüttesének hangulatos előadását hallgathattuk meg.

Az ünnepi műsor második részének megnyitásként Bialkó Bianka, Kardos Alexandra, Szabó Szása és Nyitrai Ákos énekkel, zenével és verssel színesítették az ünnepséget.

Mielőtt bemutatták volna vendégeink a szép, új könyveket, emléklapok átadására került sor.

Idén első alkalommal adtunk emléklapot három kultúrabaráti encsi polgárnak.

Azokat szerettük volna ezzel megbecsülni, értékelni, akik civil állampolgárként, nem pozíciójukból adódóan, nem hivatásuknál fogva vesznek részt a kulturális programokon és nyújtanak segítséget, hanem egyszerű, a kulturális értékek után érdeklődő, igényes emberként. Egyben szerettük volna felhívni a figyelmet arra is, hogy érdemes élni a helyben felkínált kulturális lehetőségekkel.

Az emléklapban részesülő személyek példamutatóak az itt élők számára, mivel nagyon sok eseményen vettek részt az elmúlt években.

Szerettük volna ezzel az elismeréssel lelkesíteni a ma még passzívabb többséget és erősíteni azt a régi bölcsességet, mely szerint „minden jó cselekedet elnyeri méltó jutalmát”.

Ez az elismerés jelzésértékű. Ezzel is jelezni kívánjuk, hogy észrevesszük az átlagosnál aktívabb barátainkat és szeretnénk ösztönözni másokat is, hogy látogassanak el a programokra, lehető-ségeikhez képest nyújtsanak segítséget a rendezvények előkészítésében, szerve-zésében. Most a befogadókat, a rendezvények lelkes résztvevőit díjaztuk. A jövőben, a következő évben lehet, hogy a kulturális élet egy másik szegmensét helyezzük előtérbe, ítéljük oda az elismerő oklevelet és az alkotói folyamatban résztvevőket, a kultúra támogatóit, közvetítőit ismerjük majd el. Idén azért kezdtük a befogadók elismerésével, mert ők is nagyon fontos szereplői a kulturális életnek és róluk általában meg feledkeznek. Leginkább az alkotókat, a kultúra közvetítőket szokták kiemelni, pedig az ő tevékenységük értelmetlen lenne a befogadói oldal nélkül.

Olejnyik Stefánia és Kmeczné Rozgonyi Cecília óvó nénikkel gyakran találkozunk a rendezvényeken, programokon. Úgy is mondhatnánk, törzsvendégek. Ha tehetik a

rájuk bízott óvodás gyerekeket is elhozzák egy-egy nekik való eseményre, kiállításra, könyvtárba. Nagy Bálintné Jolika is nagyon sok programon részt vesz, és sokszor segítséget is nyújt a rendezvény elő-készítésében. Különösképpen az Abaúji Honismereti és Helytörténeti Egyesület munkáját segíti önzetlenül. Egy kicsit az alkotás folyamatának is részese, hiszen sok szép gondolatot ad közre verseiben és felhívja a figyelmet a sajnos ma már egyre inkább kikopó olyan régi igazságokra és örök értékekre, mint a hazaszeretet, a barátság, a segítségnyújtás, a mindennapi kenyér tisztelete, a szülők, a gyermekek szeretete, a munka, az egészség megbecsülése.

Gratulálunk nekik ehhez a szerény, de megérdemelt elismeréshez! További munkájukhoz sok sikert, erőt, egészséget kívánunk. Kérjük, hogy a jövőben is tartsák meg ezt a jó szokásukat és sok szép rendezvényen találkozzunk velük! Városunk polgármestere, Szeles András úr egy csokor virággal köszönte meg eddigi aktivitásukat. A helyi Művelődési Központ pedig stílszerűen egy tiszteletjeggyel mondott nekik köszönetet, amely a városban idén megrendezésre kerülő programokra vehető majd igénybe.

Az emléklapokat és a velük járó virágot,

ajándékot Szeles András polgármester úr adta át.

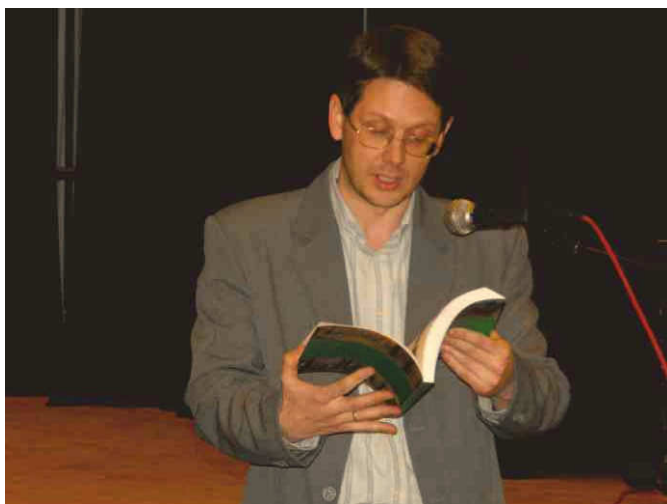
Az est hátralévő részében, immár hagyományosan, szép könyveket ajánlottunk a résztvevők figyelmébe. Elsőként a Kazinczy Ferenc Társaság legújabb év-könyvét a sorban 25.-ik Széphalom Évkönyvet mutatta be Fehér József úr, a Társaság elnöke.

Ezt követően másik kedves ismerősünk, Kiss Endre József, a Sárospataki Református Kollégium Nagykönyvtárának igazgatója ajánlotta figyelmünkbe, Bojtor István: Bibliai és teológia fogalmak szótára című közelmúltban megjelent könyvét.

Végül Nyiri Péter, a Magyar Nyelv Múzeumának igazgatója, aki egyben a Kazinczy Ferenc Társaság jegyzője is, a Magyar Nyelv Múzeuma Füzetek sorozat Múzsák kertje címmel eddig megjelent három számát ismertette a megjelenteknek.

Bízunk benne, hogy egy-két szép gondolattal, énekkel sikerült megdobogtatni az ünnepségen résztvevők szívét, és szép emlékekkel tértek haza.

K.

„Édes, ékes anyanyelvünk”

**Karsai Attila Magyar Kultúra Napján
elhazott köszöntője**

Tisztelt Vendégeink!

Különleges hely illeti meg ünnepeink sorában e napot. A lexikonok szerint a magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük január 22-én, annak emlékére, hogy – a kézirat tanúsága szerint – Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le Csekén a Himnusz sorait. A nap megrendezésének ötlete Fasang Árpád zongoraművészhez köthető, aki 1985-ben vetette ezt fel. Végül a nap tényleges megünneplésére – minő furcsaság – a Hazafias Népfront Országos Tanácsa 1988. december végi ülésén tett felhívást, és 1989 januárjában ők szervezték meg az első évfordulós rendezvénysorozatot, és azóta rendre évente ünneplik meg ezt a napot.

„Az évfordulóval kapcsolatos megemlékezések alkalmat adnak arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredes hagyományainknak, gyökereinknek, nemzeti tudatunk erősítésének, felmutassuk és továbbadjuk a múltunkat idéző tárgyi és szellemi értékeinket.”

Amikor kultúráról, történelemről, annak eseményeiről beszélünk, mindig valami távoli, hétköznapiaktól független, már-már misztikus dologra gondolunk, amelyet különös, nem szokványos erők mozgatnak. Pedig az adott kor történelme – s vele mindennapi kultúrája – a hétköznapiakból szervesen táplálkozó, hozzánk hasonló emberek által irányított eseménysorozat volt. A világot bonyolultnak képzeljük, holott egyszerű motivációkra és célokra épül, történéseit pedig hús-vér emberek szervezik. A kultúra pedig, amelyet ma is ünneplünk, hétköznapijaink szerves része. Az, hogy mindennapjainkat a magyar kultúra részének tekintjük-e, csupán elhatározás kérdése. Ma ez az elhatározás egyre nehezebben születik meg. A ránk zúduló információ-áradat cunamiként mossa át gondolkodásunkat, s teszi bele az egyetemlegessé váló világ-kultúrát. Vagy, ha ilyen még nem is létezik, legalábbis a civilizációk összezsugorításának eredményeként létrejövő média-retorikát. A mai napnak egy fontos feladata biztosan van: felhívni erre mindenki figyelmét.

Mert, ahogy Deák Ferenc mondta: „Amit erő és hatalom elvesz, azt idő és kedvező szerencse ismét visszahozhatják; de miről a nemzet, félve a szenvedésektől, önmaga lemondott, annak visszaszerzése mindig nehéz s mindig kétséges.” Ilyen a magyar nyelv is. Nem a facebook és a chat nyelve, hanem a mélygyökerű magyar nyelv.

Mi magyarok kevesen vagyunk ahhoz, hogy politikai akaratunkat érvényesítsük a „nagyok” ellenében. Dönteni ugyanis csak nekik szabad. S nekik szabad! Az övék a Bastille, a Szabadság-szobor, a „fényes elszigeteltség”, a Vörös Hadsereg, a liberalizmus – egyszerűen a hatalom. Nekünk

jutott viszont: Muhi, Mohács, Majtény, Világos, Trianon, Don-kanyar, '56. Tehát sokszor fájdalmas kudarckor sora. Mégis! Mi, magyarok vagyunk az egyetlen nép, amely államot tudott alapítani és ezer éven át fenntartani a Kárpát-medencében. S erre méltán lehetünk büszké! Ezeréves múltunk, mely kultúrateremtőként magában hordozza a medence civilizációját, feljogosít bennünket erre.

„Magyarország népe elég vérrel adózott, hogy megmutassa a világnak a szabadsághoz és igazsághoz való ragaszkodását” – írta Bibó István egy 1956-os kiáltványában. Mi történelmünk patetikussá tette okán kell megmaradni magyaroknak, sokkal inkább önmagunkért. Hiszen a lét több mint, amit a modern globális világ ránk akar erőltetni. Abban benne van a múlt, jelen, s jövő.

Éppen ezért az ünnepnek nem csupán visszaemlékezésnek kell lennie. Ilyenkor gondolatainkat is díszbe kell öltöztetni, s kell lelkileg eggyé válnunk történelmi tradícióinkkal, kulturális hagyatékunkkal. Ma egy maréknyi pénzért képesek nagyon sokan eladni gondolataikat, eszmei értékeiket. Számomra az ünnep arról is szól, hogy levesszük az amerikai népviseletet, a farmert, s helyére magyar jelképeinket tesszük. Van miből merítenünk! Sok fiatal állam lenne hálás a sorsnak, ha ilyen gazdag tárházával rendelkezhetne történelmének relikviával, mint mi magyarok. Talán a szlovák állam sem vette volna akkor kölcsön a maga számára nemzeti címerünk felét, s nem festette volna cseh színekbe. Vagy frusztrációtól vezérelve a szemtelenül fiatal amerikai állam sem azzal kompenzálná szorongásait, hogy minden-hová felteszi a csillagsávos lobogót. Nekünk van miből táplálkozni. Merjünk meríteni ebből a hagyományvilágból, s merjünk eggyé válni gondolatban történelmi nagyjaink lelkületével. Merjük folyamként tekinteni

történelmünket, nem kiragadva belőle egyes elemeket. Gyúrjuk eggyé a magyar történelmet. S merjünk gondolatébresztő kérdéseket és véleményt megfogalmazni az ünnepi emelkedettség ilyen pillanataiban is.

S mindeközben folyton eszünkbe fog jutni, hogy élnek magyarok az ország határain túl is. Ők talán jobban tudják, mitől fontos a magyar kultúra, mint mi, akik mindennapi életünkben találkozunk vele. Nekik is tartozunk azzal, hogy megtiszteljük hagyományainkat. Valamint azon százezrek, milliók emlékének, kik ezer éven keresztül úgy éltek, hogy mindennapjaik tettei mögött mindig ott húzódott egy eszme, amelyet hol királyságnak, hol köztársaságnak, hol „csak” nemzetnek hívtak, de nyelve a magyar volt.

„Nem dicstelen a lap, melyet a magyar nemzet ez elhatározás folytán a történelem könyvébe iktatott. S habár egy idegen nagyhatalom jogtalan fegyvereinek súlya alatt sikerült is az árulásnak nemzetünk önbizalmát megrendíteni s a megrendített önbizalommal karját elzsibbasztani; - a hősiességet, melylyel jogait védte volt, csodálattal kísérte a világ; nem érdemlett bukásának rokonszenvvvel adózott, a magyar nemzet még bukásában is, azon öncélú életerős tényezők közé lőn sorolva, melyekkel az európai történelem progressusában számolni lehet, számolni kell, s melyeknek a történelem logikája jövődőt ígér, ha csak a história önálló tényezői sorából öngyilkos kézzel maguk magukat ki nem törlik.” – írja Kossuth 1867-es Cassandra levelében.

Kossuth ezeket a sorokat otthonától távol, turini remeteként fogalmazta meg. Szándékosan nem fogalmaztam patetikusan, s nem használtam a megszokott szófordulatot: „hazájától távol”. Az ember sosem hazájától kerül távol, csupán otthonától.

Viszont haza abból lesz, ami korábban otthon volt. Nyelvünk szerint „otthon vagyunk”, de mindig „haza megyünk”. És ha hazafelé tartunk vonaton, buszon, autóban, akkor csak mi tudjuk, hogy miért van -ban, -ben, -on, -en, -ön vagy -tt a helységnevek végén:

„Miskolcon, ám Debrecenben, Győrött, Pécsen, Szegeden; amíg mindezt megtanulod, beleőszülsz, idegen.”

Ahhoz, hogy megértsük, mennyire különleges, egyedi a magyar nyelv, néha elég egy furcsa szóösszetétel, egy rím, vagy néhány kreatív költő. Ma a fiatalok nem ízelelik a szavakat, nem forgatják elméjükben azok gondolati tartalmait. Pedig lenne mit kóstolgatni! Engedjék meg, hogy néhány rigmust idézzek egyik kedvenc műveimből. Mi anyanyelvet tanulunk. Gondolkoztam már valaki ennek a kifejezésnek szépségén: anyanyelv? Mennyit elárul egyetlen ilyen kifejezés! Nos, Bencze Imre elgondolkozott ezen, s hogy mi férfiak is felzárkózzunk a XX. századi emancipációs folyamatokhoz, megírta az „Édes, Ékes Anyanyelvünk” című versét. Csak pár sorát had idézzem:

„Kezdjük tán a „jó” szóval, tárgy esetben „jót”,
ámde „tő”-ből „tavat” lesz, nem pediglen „tót”.

Egyes számban „kő” a kő, többes számban „kövek”,
nőnek „nök” a többese, helytelen a „növek”.
Többesben a tő nem „tők”, szabatosan „tövek”,
amint hogy a cső nem „csők”, magyar földön „csövek”.
Anyós kérdés: van két vőm, ezek talán „vövek”?
Azt se tudom, mi a „cö”? Egyes számú cövek?

Csók - ha adják - százával jó, ez benne a jó;
hogya netán egy puszt kapsz, annak neve „csó”?

Magyarország olyan ország, hol a nemes nemtelen, lábasodnak nincsen lába, aki szemes: szemtelen.

A csinos néha csintalan, szarvatlan a szarvas,
magos lehet magtalan, s farkatlan a farkas.
Daru száll a darujára, s lesz a darus darvas.

Rágcsáló a mérget eszi, engem esz a méreg.
Gerinces, vagy rovar netán a toportyán-féreg?”

Eperjes Károly anekdotája szerint „boldogult Hegedűs Géza író mondogatta hajdan a Színművészeti Főiskolán tanítványainak, hogy a miénk a világ leg-gazdagabb nyelve. Magyarra ugyanis a világirodalom bármely műve lefordítható hibátlanul, olykor az eredetit fölül-múló szépséggel, legyen az rimes, időmértékes,

alliteráló, képzettársításos szabad vers, vagy költői próza, szuahéli vagy japán költemény. Ámde a mi irodalmunk más nyelvekre alig ültethető át, mivel a mi képi gazdagságunk, játékoságunk, szavaink zenéje és a jelentésárnyalatok sokasága elvész ott, ahol az ilyesminek szűkebb a tere.”

Emlegetett példája szerint a magyar a helyváltoztatásra kb. 36 igét tud, az utána következő leggazdagabb európai, az olasz, csak 26-ot. E számok meglehetősen kicsinyek az olasz esetében is; egy anekdotán nem lehet pontos adatokat számon kérni, legföljebb az általuk jelzett arányokat. Hanem közben a számoknak utána lehet járni. „Annyi bizonyos, hogy a magyarban sokkal több az említett csoport igéinek száma, s természetesen állandóan gyarapszik, gondoljunk pl. az újkeletű kolbászos>tekereg>csavarog szavunkra. Tökéletes képvisége azonnal érthetővé teszi ezeket a kifejezéseket!”

Ezen anekdota nyomán egy internetes társaság elkezdte gyűjteni a helyzet-változtatáshoz kapcsolható magyar kifejezéseket. Az általam fellelt oldalon 1125 kifejezés szerepelt. S hogy miért ilyen sok? Erre nincs igazi válasz. Ettől szép a magyar nyelv. Talán a képek miatt. Ahogy Czákó Gábor írja: „Nyelvünk idea-természete a fő szószaporító. A jelenségek száma, ha nem is végtelen, de roppant sok. Mind kép: látjuk például, amint valaki megy, a másik inkább mendegél, a harmadik csak megyeget, a negyedik peckesen menetel - a mászkálók sorának vége az Óperencián túl kanyarog, mert minden látvány hangulatokkal telített, megjelenik benne a mozgás oka-célja, sőt viszonyokra mutat, mert - mondjuk - üldözik a menekül-őt, aki iszkol és pucol és olajra lép és bőszen igyekszik kámforrá válni.”

Ezért mondhatta G.B. Shaw: „Bátran kijelenthetem, hogy miután évekig tanulmányoztam a magyar nyelvet, meggyőződésemmé vált: ha a magyar lett volna az anyanyelvem, az életművem sokkal értékesebb lehetett volna. Egyszerűen azért, mert ezen a különös, ősi erőltetett duzzadó nyelven sokszorta pontosabban lehet leírni a parányi különbségeket, az érzelmek titkos rezdülőseit.”

S hogy kicsit hazajöjjünk, álljunk meg egy szóra Abaújban. Talán sokak számára ismert Önköi közül, hogy én az itteni nyelvjárás

alapján „gyütt-ment” vagyok Encsen. Így amikor az 1990-es évek elején először jártam-keltem a vidéken, furcsa volt néhány kifejezés. Időnként azt hittem, másik nyelven beszélnek. Klasszikus példája ennek, amikor meglátogattuk feleségem nagyszüleit Telkibányán, s az ebédre (vagy ebédhez?) készülve, nagymama így szólt lány-unokájához: „Fiam! A padon a lábtó alatt találsz egy vedér kompérát, hozzá belőle, csinálunk egy kis zsámiskát, meg lep-csánkát!” Gondolom, itt mindenki érti, miről is szól a mondat... Aki nem, az biztosan nem itt született inas vagy jány.

Aztán telt az idő. S miután vagy 10-12 éve itt laktunk már, a bátyám, akivel folyton civődünk, azaz ugratjuk, piszkáljuk, bosszantjuk, hergeljük, cukkoljuk, ingereljük, dühítjük, szekírozunk, szekáljuk, idegesítjük, zaklatjuk, idegeljük, húzzuk, provokáljuk, bősztjük, zargatjuk, mace-ráljuk, szurkáljuk, nyaggatjuk, nyúzzuk, cseszegetjük, nyektetjük egymást, egyszerűen incselkedünk....szóval bátyám megjegyezte, hogy tájszólásban beszélnek. Értette ezt arra, hogy átvettém az abaúji hangjeletést és szókészletet. És igaza volt. Ezután arra lettem figyelmes, hogy amikor itt beszélek, használom az itteni kifejezéseket, amikor édesanyammal telefonon szót váltunk, akkor viszont átváltok, és kezdem használni a nála megszokott mély „a” betűket. Sokáig nehéz volt kimondanom, hogy ÁBC, amely nálunk csak ABC, de van, ahol csak „bót”.

Ugyanakkor nem hagyhattam, hogy bátyám „fölibém kerekedjen”, így az idén karácsonykor sikerült átvágnom a Gordiuszi csomót, kivágtam magam a bajból, azaz visszavágtam, kicsit át is vágtam, mondván, hogy ő beszél tájszólásban, hiszen a magyar irodalmi nyelv innen terjedt el. Azaz Abaújhoz képest minden más magyarlakta területen tájszólásban beszélnek. Nem is kellett sok bizonyíték, elég volt kettő. Egyrészt a Biblia fordítása Abaújban beszélt magyar nyelven készült, másrészt Kazinczy sem alföldi gyerek....

Vitánk ugyanakkor Kiegyezéssel zárult, megállapítván, hogy annál gazdagabb a magyar kultúra, minél inkább törekszik hagyományai megtartása mellett elfogadni és befogadni a környezeti ingereket a következő ezer évben...

Önkormányzati hírek

Szerkesztette: dr. Szántó Marianna

2016. január 13-án Encs Városháza kiállítótermében a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. munkatársai, valamint a dokumentációt készítő cég, a TURA-Terv Mérnökiroda Kft. munkatársa tájékoztatót tartottak a választókerület érintett települései polgármestereinek arról, hogy az M30-as gyorsforgalmi út Miskolcot az országhatárral összekötő szakaszának nyomvonala hol fog haladni. A környezetvédelmi hatástanulmányok és a kulturális örökségvédelmi szabályozásokat figyelembe véve jelölték ki a tervezett legoptimálisabb útvonalat.

Majd február 18-án a folyt az egyeztetés a Miskolc-Kassa autópálya nyomvonal tárgyában az érintett települések polgármestereivel.

A települések részéről a beruházással kapcsolatosan a várost érintően az alábbiak kerültek rögzítésre:

Forró és Encs esetében a két település közötti csomópont kialakításával mindkét település egyetért.

Az iparterület a csomópontba szervízúttal bekötésre kerül.

A Forró-Encs kerékpárút a túloldalra kerül áthelyezésre a pálya alatt a jelenlegi encsi bekötőút közelében javasolt átjáróval.

A jelenlegi Abaújdevecser településrész melletti buszöböl áthelyezésre kerül az encsi bekötőútra a meglévő öböllel összhangban.

Amennyiben a tervezett nyomvonal véglegessé válik és rendelkezésünkre fog állni, azt közzéteszük a város honlapján.

*

A Kazinczy Ferenc Társaság, az Abaúji Honismereti és Helytörténeti Egyesület, és az Encsi Városi Művelődési Központ és Könyvtár a Magyar Kultúra Napja alkalmából nagysikerű könyvbemutatót szervezett 2016. január 21-én 16.30 órától a Városi Művelődési Központban, ahol a résztvevőket Karsai Attila képviselő úr, a Humánpolitikai és Ügyrendi Bizottság elnöke köszöntötte.

*

2016. február 3-án 10 órakor a Városháza Nagytermében gyűltek össze fórumra a környék polgármesterei és az agrárterületen dolgozó vállalkozók. A tanácskozáson tájékoztató hangzott el a folyamatosan kiírásra kerülő vidékfejlesztési pályázatokról, illetve arról, hogy a 2014-2020-as fejlesztési időszakban milyen lehetőségei lesznek a vidék szereplőinek.

A rendezvényt megtisztelte részvételével dr. Hörcsik Richárd és Demeter Zoltán országgyűlési képviselők, Ríz Gábor kormány megbízott úr, Török Dezső úr, a megyei közgyűlés elnöke, dr. Ódor Ferenc úr, az Encsi Járási Hivatal vezetője.

A jelenlévőket Szeles András, városunk polgármestere köszöntötte.

dr. Hörcsik Richárd képviselő úr rávilágított arra, hogy az Európai Unióval való egyeztetés elhúzódása miatt későn kerültek kiírásra a vidékfejlesztési pályázatok és az egyszerre nagy tömegben megjelenő felhívások rendszerében kívánnak segíteni az ilyen fórumok szervezésével. A cél annak elérése, hogy a rendelkezésre álló keretből minél kevesebb összeg kerüljön vissza az EU kasszájába és minél többet tudjanak kihasználni a magyar emberek. A projektek lehetőséget adnak arra, hogy az uniós források segítségével olyan vállalkozások erősödjenek meg, amelyek segíthetnek a munkaerő elvándorlás mérséklésében az abaúji és a zempléni térségben.

A megyei fejlesztési projektek megvalósításának támogatása céljából a projekt-előkészítési, projektmenedzsmenti, projektfejlesztési és projektértékelési feladatok koordinálása érdekében kinevezett miniszteri megbízott, Ríz Gábor előadásából információt kaphattak a jelenlévők a vidékfejlesztési források nagyságáról, ágazatonkénti megoszlásáról és területi támogatási rendszeréről. Kihangsúlyozta, hogy nem kevesebb, mint 1500 milliárd forintból van szó, tehát minden gazdálkodó önkormányzat és civil szervezet számára fontos, hogy mekkora támogatottságot tud elérni a saját fejlesztései tekintetében.

Koleszár Gábor, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kirendeltségének vezetője már a konkrét vidékfejlesztési pályázatokról beszélt, valamint ismertette azokat a helyeket, ahol a pályázni szándékozók tájékozódni tudnak, illetve ahonnan segítséget kérhetnek. A pályázatokat elektronikusan kell benyújtani.

Trembóczki István az Agrárkamara részéről ismertette a leendő pályázókkal javaslatait.

*

Az Encsi Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde nevelő testülete 2016. február 5-én tartotta a 2015/2016. tanév I. félévének zárása alkalmából nevelési értekezletét, melyen az első féléves munka értékelésére került sor

*

Ezen az éven a hagyományoktól kicsit eltérve, nem keringővel, hanem rock & roll bemutatóval vette kezdetét a farsangi bál a Zrínyi Ilona Általános Iskola aulájában. Február 5-én 17.00 órakor az alsó tagozatosok jelmezeit csodálhatták meg a jelenlévők.

Február 12-én 18.00 órától pedig a felső tagozatos diákok mutatták meg, milyen

ötletekkel ünneplik a farsangot.

Gratulálunk valamennyi résztvevőnek, a felkészítő tanároknak, végül, de nem utolsósorban a partnerként segítséget nyújtó szülőknek.

*

A Szent László Általános Iskola apraja és nagyja 2016. február 5-én, illetve 12-én 17.00 órától a Városi Sportközpontban gyűlt össze, hogy megtartsa Farsangi Karneválját. A program a művészeti iskolások bemutatójával kezdődött. A táncosok a busójárás rövid történetét mutatták be. A jelmezes felvonulás igazán szíves forgatagot hozott, melyet a 8. osztályosok bécsi keringője követett. A nyitótánc után a táncparkett feletti a gyerekek vették át az uralmat.

Gratulálunk valamennyi résztvevőnek, a felkészítő tanároknak, szülőknek a színvonalas rendezvényhez.

*

2016. február 8-án 15.00 órától a Városi Művelődési Központ és Könyvtár biztosította a kultúralt helyszínt a városi Nyugdíjas Klubok vidám farsangi összejövetele, bálja számára.

*

Az Encsi Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanácsülését 2016. február 17-én 10.00 órára hívta össze, melynek napirendi pontjaként szerepelt az ETKT feladatellátáshoz kapcsolódóan a 2016. évi munkaterv, a 2015. évi költségvetés módosítása, valamint a társulás 2016. évi költségvetésének elfogadása. Az egyebek napirend keretében a társulási tanács, valamint a projektben dolgozók bejelentései hangzottak el.

*

Régi adósságát törlesztette Encs Város Önkormányzata azzal, hogy pályázati segítséggel felújításra került a Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde abaújdevecseri tagóvodája

2016. február 23-án 11 órakor került sor az ünnepélyes átadó ünnepségre, ahol Szeles András polgármester mondott köszöntőt, dr. Hörcsik Richárd országgyűlési képviselőnk avató beszédében köszönetet mondott minden közreműködőknek, különösen a kivitelezőknek a pontos, határidőre elkészített munkáért.

Vajkóné Zsíros Emese intézményvezető asszony köszönetet mondott a beruházásért.

2016. február 26-án és 27-én immár 9. alkalommal került sor a Wass Albert felolvasás szerte a Kárpát –medencében rendezvény megtartására, amelyhez városunk 7. alkalommal csatlakozott. A rendezvénynek a Városi Művelődési Központ és Könyvtár adott otthont.

A képviselő-testület munkája

Encs Város Önkormányzata képviselő-testülete 2016. január 19-én rendkívüli ülésen jogszabályban lört kötelezettségének eleget téve felülvizsgálata a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal kötött Együttműködési Megállapodást, módosította a PAX Hálózat-fejlesztési Gondozási Központ Alapító Okiratát, megfogalmazta a Miskolc - Tornynosnémeti között tervezett M30-as gyorsforgalmi út nyomvonalával kapcsolatos kéréseit, melyet a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Kft, illetve Tura –Terv Mérnökiroda felé továbbított. Döntött a képviselő-testület a Vágóhid épületének bérlet útján történő feltételes hasznosításáról, a temetőfenntartás, piacüzemeltetés és lakásgazdálkodás ellátásának átszervezéséről, továbbá helyt adott az ÉSZAKERDŐ Zrt. irodaház létesítése céljából benyújtott telekigénylésének. Újra csatlakozott a testület Karcag város

kezdeményezéséhez és 2016. évben is elindítja a Legszebb Konyhakertek programot. Felhatalmazta továbbá a grémium a polgármester, hogy a támogatás elnyerése esetén 2016. márciusában indítandó 800 főre vonatkozó melegét biztosítását szolgáló megállapodást írja alá.

Encs Város Önkormányzata képviselő-testülete 2016. február 4-én rendkívüli ülés keretében a Vágóhid bérlet útján történő hasznosításáról szóló döntését visszavonta és az Nova Group Kft. sikeres pályázata esetére az ingatlan elidegenítése mellett döntött. A testület dr. Hörcsik Richárd országgyűlési képviselő úr kezdeményezésére csatlakozott a kötelező betelepítési kvóta elleni tiltakozáshoz

A testület 2016. február 22-i rendes ülésén

az alábbi rendeleteket alkotta:

- az önkormányzat 2016. évi költségvetéséről szóló 2/2016.(II.23.) önkormányzati rendelet
- a vásárokról és piacokról szóló 3/2016.(II.23.) önkormányzati rendelet
- a temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 4/2016.(II.23.) önkormányzati rendelet
- az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérletéről szóló 4/2016.(II.23.) önkormányzati rendelet

az alábbi rendeleteket módosította:

- az önkormányzat 2015. évi költségvetéséről szóló 2/2015. (II.24.) önkormányzati rendelet
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 5/2013.(III.27.) önkormányzati rendelet
- a személyes gondoskodást nyújtó

gyermekjóléti alapellátások térítési díjáról szóló 6/2013.(III.27) önkormányzati rendelet - a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2014.(II.18) önkormányzati rendelet

A grémium elfogadta a lejárt határidejű határozatokról szóló jelentést, Encs város környezetvédelmi helyzetének értékelését, a 2015. évi feladatok végrehajtásáról szóló jelentést, valamint döntött a 2016. évi feladatok meghatározásáról.

Megtárgyalta és elfogadta Encs Városgazda Nonprofit Közhasznú Kft. Alapító Okiratának módosítását, a közszolgáltatási szerződés módosítását, továbbá a 2016. üzleti és pénzügyi tervet.

Döntött a testület a PAX Hálózatfejlesztő - Gondozási Központ intézményvezetői álláspályázatának kiírásáról, az Encsi Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde alapító okiratának, továbbá az Encsi Többcélú Kistérségi Társulás Társulási megállapodásának módosításáról, valamint a NIMRÓD ENERGY DRINK Kft. építési telekigényléséről.

Elfogadta a képviselő-testület a 2016. évi közbeszerzési tervet.

A grémium zárt ülés keretében döntött a 2016.évi helyi kitüntetések adományozása tárgyában

MEGÚJULT AZ ABAÚJDEVECSEI TAGÓVODA

2016. február 23-án átadó ünnepséget tartottak Abaújdevecserben. Régi adósságát törlesztette Encs Város Önkormányzata azzal, hogy pályázati segítséggel felújításra került a Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde abaújdevecseri tagóvodája. **Szeles András polgármester** köszönetet mondott dr. Hörcsik Richárd országgyűlési képviselőnek, hogy a támogatás megszerzésében a várost támogatta. Emellett minden közreműködőnek, különösen a kivitelezőnek megköszönte a pontos és határidőre elkészített munkát.

Dr. Hörcsik Richárd országgyűlési képviselő úr utalt arra, hogy örömmel tett eleget a város kérésének, hiszen minden eszközt meg kell ragadni annak érdekében, hogy a népesség Abaújban ne fogyjon, a fiatalok itthon maradjanak, itt alapítsanak családot. Ehhez pedig az is szükséges, hogy a gyermekek megfelelő lehelyezéséről gondoskodni tudjon a település.

A most elültetett fa később hozza meg gyümölcsét, a jövő nemzedékéről gondoskodni hálás feladat. Bíz benne, hogy az intézmény mindig szép számban veszik majd igénybe a gyermekek.

Vajkóné Zsíros Emese intézményvezető asszony köszönő szavai után az abaújdevecseri gyermekek szép műsorral kedveskedtek a vendégeknek, melyet a szalag átvágása követett. Végezetül a vendégek megtekinthették a megújult intézményt.

Encsi Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde Abaújdevecseri tagóvodájának felújítása
Pályázati jogcím: Önkormányzati feladat-

ellátást szolgáló fejlesztések (Magyarország 2015 évi központi költség-vetésben biztosított forrás alapján)

Pályázat kiírója: Belügyminisztérium

Támogatott: Encs Város Önkormányzata
Támogató okirat: 2015. 08. 24. (aláírás időpontja)

Vállalkozó: Paul és Társa Kft

határidő: 2016.03.31.

Forrás: Támogatási összeg: 14.421.537 Ft

Önerő: 3.092.603 Ft

Összköltség: 17.514.140 Ft

Támogatási intenzitás: 82,34%

Közelkép Karsai Attiláról

Lapunk idei, első számában Karsai Attila képviselő urat mutatjuk be magánemberként, aki harmadik ciklusát tölti a képviselő-testületben. 2006 óta a Humánpolitikai Bizottság elnöke. Sokrétű társadalmi tevékenysége mellett ő az Encsi Váci Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium igazgatója is.

A közelmúltban, a Magyar Kultúra Napján Ön köszöntötte az egybegyűlteket.

Beszédében nagyon érdekesen, lebilincselő humorral és közvetlenséggel mutatta be szűkebb hazánk, Abaúj egyedülálló népi hagyományait, kultúráját és nyelvi értékeit. Ha megengedi, beszélgetésünket az Ön által említett, régiókban még ma is használatos „gyüttment” kifejezéssel indíthatnánk, amit annak kapcsán használt, hogy nem „idevalósi”.

Az ország mely szegletéből és hogyan került képviselő úr a mi vidékünkre?

Pest megyéből származom. Egy Pánd nevű, kétezer lelkes településen nőttem fel, amely 50 km-re, délkeletre található a fővárostól. Ez egy dombokkal körülvett, három völgy találkozásánál fekvő kis falu, jelentős történelmi hagyományokkal: innen indult például nyugati tanulmányokra az első magyar orvosnő, Hugonnay Vilma, de innen származik 1924 egyik magyar olimpiai bajnoka, Dr. Pósta Sándor kardvívó is. A falut egyébként oklevelek 1275-ben említik először, és – nevezzük a sors játékanak – egyik tulajdonosa a Pándi család mellett akkor még az Aba nembeli Amádé fia, István volt... Így talán a végzet is azt szerette volna, hogy Abaújba költözzek.

A tényleges magyarázat – amit a franciák „Keresd a nőt!” szólással neveztek néven – viszont ennél lényegesen egyszerűbb: a feleségem innen, Göncről, családja pedig Telkibányáról származik. Vele a főiskolai ismerkedtem meg, így amikor lehetőség adódott az encsi gimnáziumban egy tanári állás megpályázására, megtettük.

Köszöntőjében is megemlítette, hogy megszokta és megszerette ezt a vidéket. Mi volt más és szokatlan önnek ezen a tájon?

Annak, hogy a szívemhez nőtt a vidék, három oka van. Egyrészt természeti szépsége: a Hernád völgyét övező hegyek, erdők. Mi otthon a dombokat is hegyeknek neveztük. A másik az a gazdag történelmi örökség, amellyel kevés tájegység büszkélkedhet. Történelemtanárként azonnal megfogott ennek varázsa. Legfontosabb ugyanakkor az itt élő emberek habitusa, mentalitása. A közvetlenség és a segítőkészség ezen a vidéken sokkal jobban érezhető, mint az ország általam ismert más részein. Kezdetben szokatlan természetesen az általam felfedezetlen táj volt. Korábban sosem voltam Abaújban, még Miskolcra is

csak 19 évesen jutottam el először. Így meg kellett ismernem a vidéket, a településeket, és tulajdonképpen mindenkit, akivel találkoztam. Ahogy köszöntőmben is említettem, a nyelvjárás, így sok kifejezés is ismeretlen volt számomra.

Tudjuk, hogy a gyerekkor emlékei mennyire meghatározóak életünk során, ezért említsen meg néhány meghatározó élményt ebből az időszakból.

Ilyenből rengeteg van. Az viszont, hogy ebből mi volt meghatározó, és mi csak rögzült emlékkép, nehéz eldönteni. A család kétségtelenül meghatározó volt. Szegény családban nőttem fel, amely ugyanakkor rengeteget formált rajtam. Édesanyám mindenre kisugárzó, fogyhatatlan szeretete és édesapám történelmi anekdotái, a szocialista rendszerben is szókimondó történetei mindenképpen ilyenek. A gyerekkori barátok, akikkel együtt rúgtuk a port a grundon és a környéket jártuk folyamatosan, szintén ezek közé tartoznak. Pályafutásom alakulása szempontjából pedig az a Topor tanárbarácsi, aki az első történelem órán elkápráztatott, s a négy év folyamán mindig kitalált valamit: vagy a tatárjárás során ázott alagutat akartuk megtalálni, ami a templomtól vezetett (?) valahová, vagy honvédsírokat kerestünk a szomszéd faluban (Tápióbicske) lezajlott 1849-es csata nyomán, hol meg csak a „meséit” hallgattuk. Tulajdonképpen leginkább miatta lettem történelemtanár.

Hol végezte az iskoláit és mire emlékszik vissza legszívesebben diák éveiből?

Általános iskolai tanulmányaimat szülőfalum patinás, 1912-es építésű általános iskolájában végeztem, középiskolába a monori József

Attila Gimnáziumba jártam. Főiskolai tanulmányaimat az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán, történelem-orosz szakon fejeztem be. További tanulmányokat a debreceni (történelem és tehetségfejlesztés szak) és a pécsi (közoktatás-vezetői szak) egyetemeken folytattam. Bár mindegyik intézmény adott újat, legszívesebben az egri főiskolai évekre emlékszem. Azon túl, hogy itt ismerkedtem meg feleségemmel, a város és az az időszak is meghatározó volt számomra. A rendszerváltás idején (1988-1992) jártunk oda. Eszméletére térő fiatalemberként világlátásom formálásának legfontosabb időszaka voltak azok az évek. Természetesen – már csak szakunkból adódóan is – mi is a lázadó generáció részesei voltunk: Kossuth címet viseltünk a farmerkabáton, aktív részesei voltunk a Ho Si Minh név megváltoztatásának, sőt évfolyamunk odáig is elment, hogy kezdeményezte tanár leváltását a tanszékről. Így utólag visszatekintve, ugyanakkor a legmaradandóbb az ott megszerezhető tudás volt történelemből. Bevallom, még egyetemi tanulmányaim alatt is abból éltem.

Hol kezdte pedagógusi pályáját, és mióta tölti be a helyi gimnázium igazgatói posztját?

Első munkahelyem az örkényi Pálóczi Horváth István Szakképző Iskola volt, ahol (egy év katonai szolgálattal történő megszakítással) 4 évet dolgoztam. 1996-ban kerültünk Encsre, ahol 2002-ben kaptam igazgatóhelyettesi megbízást, az igazgatói teendőket 2010-től látom el.

Most térjünk vissza a jelenhez. Úgy tudom két gyermek édesapja, a felesége is pedagógus. Bemutatná néhány szóban családját?

Igen, a feleségem is pedagógus: csoporttársakként végeztünk Egerben, történelem-orosz szakon. Ő szintén a gimnáziumban tanít történelmet. Pedagógus szülőkként ellátva így gyermekeink „halmozottan hátrányos helyzetűek”.

Fiunk, Attila már egyetemista: harmadéves hallgató a Corvinus Egyetemen, közgazdaságtan-turizmus-vendéglátás szakon. Lányunk, Réka még iskolánk egyik hatévfolyamos osztályának diákja, jelenleg 10. évfolyamos.

Tudom, hogy nagyon elfoglalt. Hogyan telik egy hétköznapja?

Ez viszonylag egyszerű: felkelek, dolgozom, lefekszem aludni. Hétközben kevés idő jut bármire is. A gyerekkorunkban rögzített 8 óra munka, 8 óra pihenés már nem működik. Viszonylag ritka az, hogy délután négy órakor letegyem a lantot a munkahelyemen. Különösen, ha a napot egyéb, azon kívüli feladatok is színesítik: értekezletek, megbeszélések, bizottsági, testületi ülések, egyéb vállalt feladatok, rendezvények. A hétköznapok intenzitása ugyanakkor mindig más. Van, amikor óráig nyugodt mederben zajlik a munka, de van, hogy percek alatt kellene több dolgot egyszerre megcsinálni.

Hogyan tölti a hétvégéket? Van-e valami különleges hobbjaja?

Hétvégén próbálom pótolni azt, ami a hétköznapokon otthon elmaradt. Kertés házban ennek mindig van tere: udvarrendezés, favágás, autósosás, néha sikerül besegíteni a házimunkába is. Ezen kívül az utóbbi pár évben a hétvégék is gyakran áldozatává válnak a munkának. Sok dolgot kell hazavinni, amire a heti mókuserékben nem jut idő, vagy csak az

ittthoni nyugalom ad lehetőséget odafigyelő megoldására. Igyekszem ugyanakkor időt találni a hobbjaimra is. Az olvasás mindenképpen ezek közé tartozik, s örülök, hogy saját gyermekeinknél is értéke van. Nincs olyan szobánk, ahol nincs tele a könyvespolc. Fiatalkoromtól szeretem a második világháborús és a sci-fi irodalmat, de kedvencem a XIX. századi orosz irodalom is. Feleségemmel szeretünk kertészkedni, ami a nyugalmas otthoni pihenősziget megteremtésén túl lehetőséget ad a gondolatok kiszellőztetésére is. Gyermekkoromtól legnagyobb szenvedélyem ugyanakkor a numizmatika. Családi „hobbi” az utazás.

Mint más pedagógusvégzettségű képviselőtől, Öntől is megkérdezném, hogy mi a véleménye a felnővekvő „facebook” –os és „net” –es generációról.

Természetesen nem vitatom a fent említett két dolog előnyét sem.

Az internet és benne a facebook nem ördögtől való dolog, de ördögi dolgokra képes. Megfelelően használva kiváló lehetőség, de ugyanígy túlzásba is vihető, s akkor egyfajta kábítószerre válik. Sajnos, munkám miatt én is túl sok időt töltök gép előtt. Azt látom, hogy a mobiltelefon és a számítógép a legfőbb bűnös abban, hogy nincs időnk semmire, hiszen az információ-áramlás miattuk gyorsult fel. Két évtizede egy elintézendő ügy 2 nap alatt érkezett meg levélben, ugyanannyi idő alatt elkészült a válasz, majd újabb két nap alatt visszakerült a feladóhoz. Ez nyugodt munkavégzést tett lehetővé.

Most pillanatokon belül ott a levél, amire azonnali választ kérnek. S így tényleg ördögi a kör.

A mai generációk már lassan ezzel a génnel születnek. Rengeteg időt elvesznek tőlük a játékok, a chat-elés, a nem nekik szóló oldalak

böngészése. Ráadásul természetessé válik, hogy olyan dolgokat is megosszunk a világhálón, amelyek nem tartoznak másra. Ez a gyerekeknél két dolog rovására megy: testmozgás és igazi emberi kapcsolatok. Sokat tehet ez ellen az iskola, de ebben a szülők felelőssége a meghatározó. Sajnos, sok esetben látom azt is, hogy felnőttek válnak rabjává a facebook-nak, és élük ott életük sok-sok percét, időnként közszemlére téve azt. Így nehéz a gyerekeknek megmagyarázni, mit ne tegyenek a neten.

Milyen tanácsokat adna a szülőknek gyermekeik nevelésével kapcsolatban?

Igazán jó tanácsot nagyon nehéz adni, hiszen minden gyerek külön egyéniség, aki egyedi bánásmódot igényel. Pályafutásom alatt sokszor tapasztalom, hogy van olyan diák, akinek fát apríthatnék a hátán, és az sem befolyásolná viselkedését érdemben, de olyan gyerek is, akin már egy csúnya nézés is komoly lelki sebeket tud ejteni. Szülökként és pedagógusként is arra kell törekedni, hogy megismerjük a gyereket. Világnézetem konzervatív, ezért úgy gondolom, szabályrendszerrel kell felállítani mindkét részlől: szülőknek és gyerekeknek egyaránt. Ez nem túlzásba vitt vaskalaposságot jelent, sokkal inkább egyfajta következetességet a gyermeknevelésben. Én úgy látom, a túlzottan megengedő nevelés legalább annyit árt, mint a szélsőségesen fegyelmező. Ugyanakkor, ha egy gyerek (tanuló) következetességgel találkozik, ami a vele szemben megnyilvánuló empátián alapul, akkor azzal komoly pedagógiai eredményeket érhetünk el.

Radeczki Éva

FELHÍVÁS a „Város Fája – 2016” verseny

Tisztelt Encsi Lakosok!

Encs Város Önkormányzatának képviseletében Sándor Róbert, műszaki irodavezető meghirdetem a „Város Fája – 2016” versenyt.

A verseny célja, hogy a fákon keresztül felhívjuk a figyelmet a környezetünk védelmének fontosságára.

A versenybe bárki (magánszemély, szervezet, cég, óvodai csoport, iskolai osztály, baráti társaság, család ...stb) nyújthat be pályázatot.

A versenyre benyújtandó pályázat alapfeltétele, hogy az adott fa Encs város (Encs, Abaújszék, Füged) közigazgatási területén belül legyen.

A versenyre benyújtandó pályázatnak, az alábbiakat kell tartalmaznia:

- legalább 3 db fotó a fáról;
- leírás a fáról (a fa története vagy a fához kapcsolódó valamilyen történet)

A versenyben nem az az elsődleges szempont, hogy az adott fa minél öregebb legyen, hanem, hogy kapcsolódjon

hozzá valamilyen történet; akár a település, akár egy család életéből.

A pályázat beadási határideje: 2016. 03. 25.

A pályázat benyújtási helye: Encsi Polgármesteri Hivatal
Műszaki Irodája

Levélben: 3860 Encs, Petőfi u. 75. sz.

E-mailben: muszak@encs.hu

A levélre, illetve az e-mail tárgy rovatába kérjük a „Város Fája – 2016 verseny” szöveget írni.

A helyi verseny 1. helyeztjét a város indítja az országosan meghirdetésre kerülő (minden év tavaszán) „Év Fája” versenyen.

Sándor Róbert
Műszaki irodavezető

A fa és az ember

Az ember és a fa a történelem során mindig szoros kapcsolatban állt egymással. Az ember életciklusa egybeesik a fa életszakaszaival: születés – ültetés, cseperedés – növekedés, termés érlelés – gyermekszületés, halál – elpusztulás.

A magyarság hagyományaiban (pl: életfa állítás, májusfa állítás), népdalaiban (pl: Tisza partján mandulafa virágzik) és népmeséiben (pl: Az égig érő fa), ugyanúgy, mint minden napjaiban megjelent, központi szerepet játszott a fa vagy az erdő. Ezt a szoros egybefonódást legjobban az „erdő fohásza” című vers példázza.

Az erdő fohásza

Vándor, ki elhaladsz mellettem hallgasd a kérésem.

Én vagyok tűzhelyed melege hideg téli éjszakákon,

Én vagyok tornácod barátságos fedele,

Melynek árnyékába menekülsz a tűző nap elől,

És gyümölcsöm oltja szomjadat.

Én vagyok a gerenda, mely házatad tartja.

Én vagyok asztalod lapja,

Én vagyok az ágy, amelyben fekszel,

A deszka, amelyből csónakodat építed.

Én vagyok a házad ajtaja, koporsód fedele.

Vándor, ki elhaladsz mellettem,

Ne emelj rám kezet!

Ne bánts!

Az Országos Erdészeti Egyesület a 2016-os év fájának a mezei szilt (*Ulmus minor*) választotta, mert egykor a magyar táj e jellegzetes növénye mára már eltűnőfélben van.

„ezer falu, város, halom, dűlő, határrész viseli a Szilas és Szilágyságot. S ahol ez a név van: ott magyar lakik, ott magyar telepedett meg ezer év előtt.”

(Eötvös Károly)

Sándor Róbert

Miért nem járnak a fák

(Abaújbani gyűjtött mese)

Réges-régen az Úristen úgy rendelte, hogy a fák tudjanak jární, segítsék az embereket, és őrizzék a megteremtett természetet.

Ebben az időben élt egy gazdag ember, aki semmivel nem tudott megelégedni, éjjel-nappal azon járt a gondolata, hogyan tudna minél gazdagabb lenni. A faluban élők nem szerették, mert akivel addigi élete során így vagy úgy kapcsolatba került, mindig kihasználta.

Egyszer télidején, amint kint járt az erdőben, odament a legidősebb tölgyfához, és azt mondta: - Erdő öre, dicső tölgy, szegény ember vagyok, nincsen semmim. Azért járok idekint, mert a kunyhóm olyan hideg, mint a jégverem.

A tölgyfa megsajnálta és azt mondta neki: - Veled megyek a kunyhóhoz, hogy egyik ágammal felmelegíthesem.

Elindultak a falu felé az ember és tölgy.

Bandukoltak egymás mellett, míg nem az ember egyszercsak megtörte a csendet: - Idős ember vagyok, elfáradtam. Fel tudnál venni az ágaidd közé, és elvinni a kunyhóimig?

- Mért is ne. Mondta a tölgy, majd földig hajtotta koronáját, hogy az ember fel tudjon rajta kapaszkodni.

Az emberrel a koronáján bandukolt a tölgy a falu felé, amikor egy legelésző tehén-csordához értek. Ekkor megint megszólalt az ember:

- Nem is tudom idejét milyen régen nem ettem húst. Te erős vagy, ágadnak egy suhintásával le tudnád taglózni bármelyik tehenet.

- Miért is ne. Mondta a tölgy, majd letaglózta az egyik tehenet, és felemelte ágai közé.

Az emberrel és a tehénrel a koronáján bandukolt a tölgy a falu felé, amikor az útmentén utolért egy boroshordókat szállító szekeret. Ekkor újból szólalt az ember: - Én még életemben nem ittam bort, milyen jó lenne megkóstolni.

- Te szegény ember. Mondta a tölgy, és az egyik ágával leemelt egy hordó bort a szekérről.

Amikor a falu szélén álló kis kápolna mellett haladt el a tölgy, az ember ismét megszólalt: - Igaz, hogy van tűzem, húsom és borom, de nincsen lábasom, amiben ételt tudnék magamnak készíteni. Ennek a kápolnának a harangjából szép-erős lábast és kupát lehetne készíteni.

A tölgy egy szót sem szólt, csak benyúlt ágaival a kápolna toronyablakán és kiemelte a harangot. De amikor fel akarta akasztani a koronájába, akkor mennydörgő hangon megszólalt az Úristen: - Ember, amiért bűnre vitted a fát, azért sorsodat összekapcsolom az övével. Fa, tetteid miatt elveszem hangodat és a sorsod az lesz, hogy egész életben egy helyben állsz az embert várva.

A Világ leghíresebb fái

1. A Getsemani-kert olajfái

A Getsemani-kert Jeruzsálem mellett az Olajfák hegyén található, ahol a Biblia leírása szerint Jézus az utolsó vacsora után virrasztott.

A védett olajfák kr.e 20 – 30 között kerültek elültetésre.

2. Sri Maha Bodhi fa

Sri Lanka Anuradhapura városában található. A Buddhista vallásban szentként tisztelt fügefafa a Bodhifa (ami alatt Buddha megvilágosodott) hajtásából lett ültetve.

A szent fát kr. e. 288-ban Ásoka király lánya ültette el.

3. Fortingalli tiszafa

Skóciában Fortingall falu temetőjében található tiszafa, a mai ismeretek szerint Európa legöregebb fája.

A becslések szerint kora minimálisan 3.000 évre tehető.

4. Arbol del Tule

A Mexikói Oaxaca állambeli Santa Maria del Tule település központjában található Mocsárciprus, a világ ma ismert legvastagabb törzsű fája.

A becslések szerinti kora 2.000 évre tehető.

5. Matuzsálem fa

Az USA Kelet-kaliforniai Fehér-hegységében található Simatújú szakállas fenyő, a világ ma ismert legöregebb fája.

A meghatározott kora 4848 év.

6. Hyperion

Az USA kaliforniai Redwood Nemzeti parkban található Parti mamutfenyő, a világ ma ismert legmagasabb (115,5 m) fája

A becslések szerinti fa kora 800 év.

Sándor Róbert

„Böjtelő” hava

Téli hónapjaink igencsak gazdagok néphagyományokban. Ha csak a népi megfigyeléseket vesszük elő a sutból, akkor is nagyon érdekes okoskodásokkal találkozhatunk. Január havának egyik jeles napja Vízkereszt, január hatodika, amikor is így bölcselekdedek eleink: „Ha vízkereszt vizet ereszt, az ízék a padra rekeszd” (ízék=száraz kukoricaszár, góré), vagy, „Ha esik az eső, rövid lesz a tél” Február, avagy böjtelő hava is bővelkedik népszokásokban és népi okoskodásokban. Vegyük csak február másodikát Gyertyaszentelő napját, ahol újra megemlítik őseink az ízék, vagyis a jó száraz tüzelőnek valót „ha fénylik Gyertyaszentelő, az ízék vedd elő” Ezek a népi mondások általában a tél elűzése céljából szálltak szájról szájra. Természetesen e jeles napoknak mély vallási gyökerei is voltak. Február 2-án a római katolikus egyház Szűz Mária megtisztulására emlékezik, hiszen a gyertya fénye Máriát ünnepli, mert ő hozza a templomba a „népek megvilágosítására” szolgáló fényt. Február második napján a falusi emberek megszenteltették a templomokban szalaggal átkötött gyertyáikat, amelyeket aztán a szekrényben, vagy a ládafiában őriztek, és csak akkor vették elő, ha halott volt a házban. Ez a nap azért is jeles, mert sok ember izgul amiatt, vajon kijön-e a

medve a barlangjából. Ugyanis ha a barlangból kijőve a napsütésben meglátja az árnyékát, akkor visszamegy, mert még sokáig tart majd a tél. Hála Istennek, idén február 2-án nem láthatta az árnyékát, mert borús idő volt. Reméljük így nem lesz hosszú a tél. Február 3-a Szent Balázs püspök napja, aki orvoslással is foglalkozott. A legenda szerint megmentette egy fiú életét, akinek halszájka akadt a torkán. Az anyja hálából gyertyát ajándékozott a püspöknek. Ennek emlékére a pap két gyertyát tart a hívők álla alá, hogy megvédje őket a torokbajtól és minden más betegségtől. Ez a Balázs-áldás. De ehhez a naphoz kapcsolódik még a balázsjárás is, amikor az iskolás gyerekek házról házra jártak a persellyel és adományokat gyűjtöttek. Az összegyűlt pénzt az iskola, vagy a

templom céljaira fordították. Hát aztán az Ágota, Dorottya, Julianna és Zsuzsanna is huncut fehércselédek ám! Február 5-ének, Ágota napjának gonoszúzó hagyománya van. Ilyenkor körülséprük a házat, az ólakat, hogy kiűzzék a házi férgeket, bogarakat. Február 6-a, Dorottya napja, ugyancsak időjárásjósló nap. Az Ágotától megszorított időjárást, a hideget, Dorottya „tágítja”, azaz enyhíti. A nép szavaival: „Ha Ágota szorítja, Dorottya tágítja”. Február 16-ától, ez ugyanis Julianna napja, az idő jobbra fordulását várják, de ha mégis havazik, akkor „bolondoznak a Julisok”, azaz megrázzák dunyhájukat. Február 19-én, vagyis Zsuzsanna napján, „ha megszólal a pacsirta, akkor közel a tavasz”. Február 24-én, Mátyás végleg elűzi a telet. Innen ered a népi szólás: „Ha Mátyás jeget talál akkor törí, ha nem talál, akkor csinál”. Elemér viszont csak négyévenként van, csak szökőévekben. Igen, hát az idén szökünk! Jó tavaszvárast kívánok mindenkinek! Ha az itt említett hölgyek nem hozzák el a meleget, akkor majd nemsokára jönnek a férfiak, Sándor, József és Benedek.

Evva Margit

Bem tábornok emléke

Dél-lengyelországi utunk során eljutottunk Tarnow városba. Városi sétánkon, gyönyörködve a gótikus és reneszánsz épületekben, rátaláltunk egy ódon, magas-földszintes házra, melynek falán emléktábla hirdeti, itt született Jozef Bem, a lengyel és magyar nép közös hőse.

A téren, két oldalon táblák jelölik a győztes erdélyi hadjárait, a sétány végén Petőfi Sándor mellszobra áll.

Jozef Zachariasz Bem Tarnowban született, 1794. március 14-én. Tanulmányait Krakkóban, majd 1809-től a varsói Tűzér és Műszaki Iskolában folytatta.

A törekeny testű, állítólag beteges, örökre nyughatatlan, minden szabadságharcból részt kérő ember mozgalmas életutat járt be.

Fiatalsága a napóleoni időkre esett. Napóleon 1812 évi oroszországi hadjáratában tűzér-hadnagyként vett részt Danzig védelméért.

1831 elején részt vesz a novemberi felkelésben, itt már őrnagy, egy lovasüteg parancsnoka. Az osztrokekai csatában szinte az egész orosz hadsereget feltartóztatja, a vereséget azonban nem tudják elkerülni, ezredessé, majd tábornokká léptetik elő. A lengyel szabadságharc bukása után Franciaországba emigrál. Az 1848. októberi forradalom Bécsben éri. Bécsből álrühában Magyarországra szökik, szolgálattételre jelentkezik Kossuth-nál.

Kossuth, az erdélyi sereg főparancsnokává

teszi, újrarendezi a szétzilált hadsereget.

Sorra arat győzelmet Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyszeben, Székelyföld. Legyőzi az egyesült osztrák-orosz haderőt.

Ezt követően az osztrák és orosz seregek elhagyják Erdélyt. Július 31-én a túlerővel szemben vereséget szenved a segesvári csatában. Petőfi Sándorral bensőséges viszonyban voltak. Az erdélyi hadsereg c. versében szép emléket állít a hősnök.

Mi ne győznénk? hisz Bem a vezérünk,

A szabadság régi bajnoka!

Bosszuálló fénnel jár előttünk

Osztrolenka véres csillaga.

1849-ben a szabadságharc bukása után Törökországba menekül. Az orosz kormány követeli kiadatását, egy módon menekülhet, ha áttér a mohamedán

hitre, felveszi a Murat nevet/Murat pasa/.

A török kormány, a napjainkban gyakran emlegetett, Szíria területén lévő Aleppóba internálta. Itt is harcol, 1850. okt.-ben irányítja a város védelmét. Egészsége rohamosan romlik, az év decemberében elhunyt. Utolsó szavai is szeretett hazájához szóltak: „Lengyelország, én már nem szabadítalak fel.....” Hamvait 1929-ben külön vonattal szállították hazájába, Magyarországon a Nemzeti Múzeum előtt felravatalozták. A katolikus lengyelek nem engedélyezték a keresztény lengyel fölbe temetését, ezért a Városi Parkban egy mesterséges tóban, hat gigantikus oszlopra emelt kőszarkofágban helyezték el hamvait.

Nevére méltón büszkén emlékezünk, nemzetünk is saját fiaként tiszteli.

Horváth Csabáné

Ifjúsági „Igen”

Füst Milán az egyik írásában így fogalmaz:

„... az ifjúság viszont néz a folyóra és azt mondja: Jaj, ezt kell átúsznom, hiszen tele van örvénnyel.”

Ebben az egy mondatban mindent megtalálhatunk, amitől fiatal a fiatal. Bátorságot, küzdést, hitet, önbizalmat, reményt, lendületet, ugyanakkor tapasztalatlanságot és vakmerőséget is érezhetünk az idézet olvasásakor.

A történet 2015 nyarán kezdődött. Akkor érkezünk meg a képzeletbeli folyó partjához. Tavaly júniusban alkotta meg ugyanis Encs Város képviselőtestülete a település ifjúságpolitikai koncepcióját. Néhány elkötelezett és ambiciózus társammal úgy gondoltuk, hogy ez megfelelő alkalmat és lehetőséget teremt egy fiatalokat tömörítő szervezet létrehozására. Szeles András polgármester úr az ifjúságpolitikai koncepció fő támogatója – az elképzeléseink személyes megvitatása után azonnal a kezdeményezés mellé állt és biztosított minket folyamatos támogatásáról.

2015 őszén végre elkezdhetünk felkészülni a vízbeugráásra. Igaz még csak a partról szemléltük a folyó mozgását, azt már megállapíthattuk, hogy sem az ugrás, sem pedig a felszínen maradás nem lesz egyszerű. Talán pont ez az észrevétel adott újra és újra lendületet.

Abban biztosak voltunk, hogy egy politikailag független szervezetet szeretnénk volna létrehozni, aminek a célja nem más, minthogy elősegítse a helyi fiatalok (Encs, Abaújszabolcs, Füged) szabadidejének hasznos eltöltését, személyiségük fejlődését és látókörük szélesítését.

Ahogy teltek múltak a napok, a cseppet sem egyszerű előkészületekre való fókuszálás és az egyetemen, valamint a gimnáziumban való folyamatos helytállás miatt észre sem vettük, hogy a kezdetben még csak egy éttermi

szalvétára felvázolt tervek és célkitűzések november közepére már egy alapító okiratban öltöttek testet. Egyre közelebb lépkedtünk a folyóhoz és tudtuk, hogy bármelyik pillanatban ugorhatunk. Így is lett. 2015. december 18-án megalakult az Ifjú Generáció Encsi Nemzedékének Baráti Társasága, az IGENBT.

A társaság elnökének Tahi Zoltánt,

alnökeinek Veres Zoltánt, Tóth Róbertet, Juhász Éva Krisztinát, titkárának pedig Sedlák Helgát választotta. Az IGEN BT további tagjai: Fazekas Lilla, Kuszko Dániel Sándor és Köteles Tibor. Fontos megemlíteni, hogy a tagok száma folyamatosan bővíthető, így várjuk azon lelkes helyi fiatalok jelentkezését, akik elfogadják és egyetértenek az Alapító Okiratban foglaltakkal. Az említett dokumentum és további információ az IGEN BT e-mail címén (igenbt@gmail.com), valamint a facebook oldalunkon kérhető.

Bízunk benne, hogy megalakulásunk nem lesz hiábavaló és tudjuk szolgálni a helyi fiatalokat és ezáltal az egész lakosságot. Kérünk minden encsi lakost, vállalkozót támogatni és fogadja őszinte szeretettel az Ifjú Generáció Encsi Nemzedékének Baráti Társaságának létrejöttét.

Tahi Zoltán

SAJTÓKÖZLEMÉNY

TÁJÉKOZTATÁS A "HERNÁD VÖLGYE HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI RENDSZER FEJELESZTÉSE ESZKÖZBESZERZÉSEKKEL" - CÍMŰ PROJEKTRŐL

2015 | 12 | 30.

*Hernád Völgye és Térsége Szilárdhulladék-kezelési Önkormányzati Társulás
KEOP-1.1.1/C/13-2013-0042*

A Hernád Völgye és Térsége Szilárdhulladék-kezelési Önkormányzati Társulás 2013. 07. 26. és 2015. 12. 31. között valósította meg a hulladék-gazdálkodási rendszerének további fejlesztését. A pályázat a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program keretén belül meghirdetett - Települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerek eszközparkjának

fejlesztése, informatikai korszerűsítése - tárgyú felhívás kapcsán került benyújtásra.

A projekt célja volt a Társulást alkotó 58 település hulladékgazdálkodási rendszerének fejlesztése kapcsán, hogy a kevert települési hulladékok begyűjtése során jelentkező kapacitáshiányok megszűnjenek és a begyűjtésre kerülő elkülönítetten gyűjtött hulladékok előkezelése megtörténjen.

A projekt szakmai tartalma: A projekt keretén belül beszerzésre kerültek kéttengelyes gyűjtőjárművek, vegyes gyűjtésre alkalmas különböző úrtartalmú, műanyag és fém edényzetek, komposztálók, a

hulladékudvart kiszolgáló vegyes űrméretű konténerek, digitális kismérleg, válogató gépsor és villás targonca bálafogó adapterrel. A beszerzések a szilárdhulladék-gazdálkodási rendszer hatékony működtetéséért felelős komplett informatikai rendszerrel és egy járat-optimalizáló szoftverrel váltak teljessé.

A projekt finanszírozása az Európai Unió támogatásával az Európai Kohéziós Alap társfinanszírozásában valósult meg. Az Európai Unió és a Magyar Állam által nyújtott támogatás nettó összköltsége: 386.928.515.- Ft. A támogatási intenzitása: 95 %.

2015. december, 2016. január havi bűncselekmények Encs városban

1. 2015. decemberében egy helyi lakos a Miskolcra induló autóbusszal érkezett Encsre, és gyalog indult haza a Szent László Katolikus Általános Iskola előtt lévő útszakaszon. Szembetalálkozott két fiatal férfival, akik leszólították és cigit kértek tőle. Ezt követően megfenyegették a sértettet, aki félelem hatására a nála lévő készpénzt, mobiltelefont, valamint a kabátját is átadta az elkövetőknek. A rablás büntett elkövetésével megalapozottan gyanúsítható 2 fő baktakéki lakost a Miskolci Járásrészlet előzetes letartóztatásba helyezte.

2. Az Encsi Rendőrkapitányságon 2015. decemberében egy encsi lakos tett

feljelentést, miszerint egy ismeretlen férfi mobiltelefonján felhívta, hogy 4 db telefon feltöltést kell kezdeményeznie, mely következtében 125 000 Ft összegű nyereségben részesül. A sértett 91 500 Ft értékben 7 db telefon feltöltést hajtott végre, azonban a nyereséget a mai napig nem kapta meg. Kisebb kárt okozó csalás vétsége miatt az eljárás jelenleg is tart.

3. Közúti közlekedés biztonsága elleni büntett miatt indult eljárás 2015. decemberében, mert az Encs, Ipartelep úton lévő Tűzép telepen két férfi szóváltásba keveredett. Miután az egyikük gépjárművel a telephelyről távozni szándékozott, a másik férfi kerékpárjával elállta az útját. A gépjárművezető jobbról próbálta kikerülni, azonban a kerékpáros ismételt elállt. Ezt követően a kerékpáros férfi kerékpárját szándékosan a gépjármű elé tolta, mely áthaladt azon. Az eljárás jelenleg folyamatban van.

4. Szexuális erőszak büntett elkövetése miatt folyik jelenleg a nyomozás egy budapesti férfi ellen, aki az interneten keresztül ismerkedett meg egy encsi hölggyel, akik között alkalmi szexuális kapcsolat alakult ki. Miután a kapcsolatuk megromlott, a férfi nem akarta elfogadni szakításukat, megjelent a nő encsi lakásán, ahol szexuális kapcsolatot akart létesíteni volt barátnőjével, aki azonban elutasította. A férfi ennek ellenére az ágyra nyomta a nőt, és erőszakkal közösült vele.

5. 2016. januárjában a jófogás.hu internetes oldalról egy encsi lakos mezőgazdasági erőgépre való gumiabroncsokat rendelt. A termékekért a hirdető által megadott bankszámlaszámra a sértett 215 900,- Ft-ot utalt át, azonban a megrendelt termékeket nem kapta meg. Az Encsi Rendőrkapitányságon kisebb kárt okozó csalás vétsége miatt folyik az eljárás.

Pocsainé dr. Urbán Andrea

A Rendőrkapitányság beszámolója

2016. február 22-én az Encs Városi Önkormányzat nagytermében a város közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett rendőri intézkedésekről szóló tájékoztató megtartására került sor. A B.-A.-Z. Megyei Rendőrfőkapitányság képviselőjében dr. Mecser Tamás r. ezredes, bűnügyi rendőrkapitány helyettes úr vett részt, az Encsi Rendőrkapitányságot dr. Antal István r. ezredes, kapitányságvezető úr és Szántó Róbert r. alezredes, közrendvédelmi osztályvezető úr képviselte.

A beszámoló során kapitányságvezető úr ismertette a 2014. évben, illetve a 2015. évben Encs város tekintetében elért rendőri eredményeket. Beszámolt arról, hogy 2014. évben Encs városban a regisztrált bűncselekmények száma 165 volt, ez a szám 2015. évben 149-re csökkent. A 100 ezer lakosra jutó regisztrált bűncselekmények száma 2 545 volt, mely szintén csökkenés mutat (2 327-re). Encs város tekintetében 2014. évben közterületen elkövetett bűncselekmény 29 esetben fordult elő. 2015. évben szintén 29 esetről beszélhetünk: 1 esetben hulladékgazdálkodás rendjének

megsértése, 10 esetben garázdaság, 6 esetben járművezetés ittas állapotban, 3 esetben kóros szenvedélykeltés, 2 esetben közúti baleset okozása, 3 esetben lopás, 2 esetben rongálás, 1 esetben testi sértés, 1 esetben pedig visszaélés kábítószerrel fordult elő.

A kiemelten kezelt bűncselekmények számában csökkenés tapasztalható: 102 esetről 75 esetre. Emberölés 2015. évben Encs városban nem fordult elő. Testi sértések száma 9 eset volt, melyből 4 esetben 8 napon túl gyógyuló sérülés, súlyos testi sértés fordult elő. Kiskorú veszélyeztetése büntetnének elkövetése miatt 2015. évben egy esetben folytattunk eljárást. A lopások száma 71 esetről 50 esetre csökkentek. Az értékelt, 2015. évben elkövetett lopások tekintetében elmondható, hogy az eltulajdonítások helyeként lakatlan ingatlanok, lakóház udvara, munkaterület, öltöző egyaránt megtalálható. Az eltulajdonított eszközök között leggyakrabban a háztartási eszközök, faanyagok, kerékpár, használati tárgyak, dió, műanyag hordó emlithető. Garázdaságok

számában is a 2014. évi adatokhoz (15 eset) képest csökkenés tapasztalható: 2015. évben Encs városban 12 esetben fordult elő kihívóan közösséggel szembe fordított magatartásának. Rablás bűncselekmény elkövetése nem fordult elő. A rongálások száma a korábbi 3 esetről 2 esetre csökkent.

A beszámoló során kapitányságvezető úr ismertette, hogy az Encsi Rendőrkapitányság nyomozás eredményességi mutatója a 2014. évi 57,7 százalékpontból 2015. évben 59,5 százalékpontra emelkedett. Értékelésre kerültek továbbá a tulajdon elleni szabálysértések, a város közlekedésbiztonsági helyzete, a közterületi szolgáltatás gyakorlata, továbbá az igazgatásrendészeti, valamint bűnmegelőzési tevékenység is.

A fentiek során röviden ismertetett Encs város közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett rendőri intézkedésekről szóló rendőrségi tájékoztatót a képviselőtestület egyhangúlag elfogadta.

WASS ALBERT FELOLVASÓ MARATON

2016 február 26-án pénteken este 18 órakor kezdődött a 9. Kárpát-medencei felolvasó maraton a művelődési központban. A 2003-ban indult mozgalmat egy debreceni fiatal Hegedűs Gergely András kezdeményezte, ilyen módon irányítva a figyelmet az elhallgatott író munkásságára.

Városunkban Rácz Lászlóné Földesi Csilla fáradhatatlan és lelkes munkájának köszönhetően 7. alkalommal került sor felolvasásra, együttgondolkodásra.

A rendezvény állandó házigazdája a Városi Művelődési Központ. Ide jöhet, aki felolvasóként vagy hallgatóként részt szeretne venni a 25 órán át tartó eseményen, megidézve az egyetemes emberi értékeket közvetítő, de a tananyagból még hiányzó szellemóriást.

Az ünnepélyes megnyitó a Himnusz és a Székely himnusz elénekülésével kezdődött. Wass Albert szellemét az „Üzenet haza” című versének meghallgatásával idéztük fel. Az ünnepi köszöntőből megtudtuk, hogy összesen 67 közösség csatlakozott a kezdeményezéshez a Kárpát-hazában, de csatlakozott New York, Los Angeles és Calgary magyar közössége is. Ezután zenei blokk következett, melyben városunk zenei tanulmányokat folytató tanulói és tanáraiak örvendeztettek meg bennünket szép, esetenként virtuóz előadásokkal. Ezt a blokkot a Fügödi Dalárda zárta. Rácz László irányítása mellett szép sikereket érnek el különböző megmérettetéseken, nekünk most katonadalokat énekeltek.

A társművészetek közül a vizuális művészet is hangsúlyt kapott két kiállítás formájában. Megcsodálhattuk Simon Lászlóné és Vatra Lászlóné gobleinjeit. Hitvallásukból kiderült, hogy hobbinak indult, de mára életük, mindennapjaik szerves részévé vált a kézimunkázás. Segít elcsendesedni, lenyugodni, megnyugtat, felüdít. Igyekeznek tudásukat családjukon belül továbbadni.

Nagy Krisztina fotói a természet felé irányítják figyelmünket, ahogyan Wass Albert is tette „Te és a világ” című versében.

„Örvendj a hóvirágnak
és a búzavirágnak.

Az erdő csöndjének.

Ha egyedül vagy, annak
hogyan egyedül lehetsz.

Ha nem vagy egyedül, annak
hogyan nem kell egyedül légy.

Vágyódj arra, amit a holnap hoz
és örvendj annak, ami ma vagy.”

A lefotózott apró részletek, egy pókháló, egy szál virág, harmóniába simulva hirdetik a Teremtő nagyszerűségét.

Az este legmeghatóbb mozzanata volt a megemlékezés Nagyné Gyöngyösi Éváról. Bizony ennek a kis csapatnak vesztesége is van. Évát és munkáit mindannyian ismertük, hisz dekoratorként a városi ünnepek, iskolai rendezvények díszleteit is ő készítette el. A felolvasásokhoz készített háttérképeket, a megemlékezésekhez rajzolt képeit a szervezők a színpadon állították ki, s míg

ezeket nézegettük, felidéztek a vele kapcsolatos emlékeinket.

Később a felolvasók megismertették velünk kedvenc költőiket, kedvenc verseiket, s hogy ne csak a szellemünket tápláljuk, arról kis vendégség formájában gondoskodtak a csoport tagjai.

A szombat délelőtt a gyerekeké volt, énekeltek, verset mondtak, mesét hallgattak. Délután lehetőséget kaptak a bemutatkozásra a köztünk élő írók, költők. Volt, aki kedvenc verseit mondta el. Volt, aki megzenésítette és elénekelte azokat. Szerintem a legnehezebb a saját verseinket elmondani, de itt ez is megtörtént. Ez a blokk azért volt különösen kedves, mert a fiatalok nehezen nyilvánulnak meg, jó volt látni, hogy produkciójuk közben kinyílnak, és jól érzik magukat. Reméljük lesz folytatás, kívánunk nekik sok sikert!

A Nyíregyházán élő francia sanzonénekes Gerome népszerű sanzonokat adott elő. Jólesett hallgatni az ismerős dallamokat, sőt együtt is énekelhettünk vele. Annyira megihlette őt a Honfoglalás című film nagyszerű betétdala, hogy francia nyelvre fordította. Volt szerencsénk ezt is hallani tőle.

Gerome egy nagyszívű, nagyon barátságos francia. Örülünk, hogy eljutott hozzánk, és gazdagította programunkat. Ilyen szenvedéllyel csak egy francia képes sanzont előadni.

A felolvasók közül, egymástól függetlenül ketten is ráirányították figyelmünket Márai Sándor Kassai őrzárát című könyvére. 75 évvel ezelőtt írt művében Márait ugyanaz foglalkoztatta ami napjainkban bennünket: Európa helyzete és jövője. Nagy figyelemmel hallgattuk az író által vázolt lehetőségeket, és megkaptuk a sorok közé rejtett üzenetet: a gondolkodó embernek, és főként a nevelőknek nagy felelőssége van az európai műveltség, kultúra és erkölcs megismertetésében és továbbadásában.

Kassa után folytatódott az utazás, jártunk szabolcsi tanyán és Erdélyben egyaránt. Értelmünket és érzelmeinket is dolgoztatták és gazdagították a felolvasók. A rendezvény beleillett a nagybőjti készülétkébe is, hiszen annak is a befelénézése, a lelkünkkel való foglalkozás a célja. Csillára jellemző, hogy szeret adni. Erről az alkalomról is teli lélekkel, és egy szép emléklappal távozhattunk, amelyre Wass Albert szavait írta: „Minden talajban megterem valamiféle virág. Minden napnak van valamilyen öröme. Nevelj rá a szemedet, hogy meglássa azt.”

Ez történt ebben a „röpke” 25 órában. Ebben segítettek, akik előadták más költők verseit, vagy épp a saját verseiket. Köszönet a szervezőknek, és remélem, nem csökken a lelkesedésük azoknak, akik kölcsön adták munkáikat, hogy mi is láthassuk, azoknak, akik süteménnyel járultak hozzá, hogy ne csak a szellemünk lakjon jól, azoknak, akik felolvastak, azoknak, akik bármi módon hozzájárultak a meghitt szép élményekhez, amiket innen magunkkal hozhattunk.

Bízunk benne, hogy ez a szép esemény folytatódik, és jövőre ismét találkozhatunk.

Takács Edit
hitoktató

Adjátok vissza a hegyeimet!

- avagy ami eszembe jut a Wass Albert felolvasó maraton kapcsán

Úgy 15 éve egy budapesti ismerősöm hívta fel a figyelmemet Wass Albert íróra és műveire. Szerelm volt első olvasásra, ami érdekes módon azóta sem múlik. Időnként elő-előveszek egy-egy kötetet és újraolvasom, mert kell a lelkemnek. Kell, hogy együtt álmódoszak vele, hogy ott járjak vele az "Üverekben". Szükségem van arra, hogy újra és újra felfedezzem szavainak szépségét, választékoságát, hogy jól kuncorászhasak Tancos Csuda Mózsi véghetetlen paraszti humorán. Még nem jártam Erdélyben, de írásai által szinte otthon érzem magam benne, s szentül elhatároztam, addig nem halok meg, míg el nem jutok oda.

„Természetérzéke, tájmegidéző képessége csodálatos. Művei szélesen hömpölygő, robbanó erejű, nagyvonalú alkotások. A fiatal erdélyi prózaírók közül kiválik egyéni hangjával, látásmódjával; izgalmas történetei úgy áradnak belénk, mint egy forró vérhullám” - írta Molter Károly 1941-ben Wass Albertről.

Regényei, novellái, publicisztikái, meséi, versei egytől egyig szívbemarkolóan szép vallomások hazaszeretetről, honvágyról, történelemről, Erdélyről.

Három évig külföldön dolgoztam, mint oly

sokan manapság ebből az országból. Nem volt könnyű döntés. Miután elmúlt az új, az ismeretlen varázsa, és teltek a hetek, hónapok, egyre inkább váltam hallgataggá, közönyössé. A távollét családomtól, hazámtól kitörölhetetlen, fájó emlékeket égetett a lelkembe. Csak a jó Isten tudja, hányszor, de hányszor vezettem sírva az autómban, mert nem azokat a hegyeket, dombokat láttam, amelyeket szerettem, amelyeket megszoktam sok évtized alatt. A kertünk végéből eléem táruló panorámát, a Zempléni-hegységet ma már minden nap láthatom újra. Hazajöttem. Az tudja igazán átérzeni, mi a honvágy, a hontalanság, aki valójában meg is tapasztalta.

Wass Albert élete végéig emigrációban (Amerika-Florida) élt ezzel az olthatatlan honvágygal együtt. Sajnos csak holtában adatott meg számára az, hogy ténylegesen is visszatérjen szülőföldjére (hamvai Erdélyben, a marosvécsi kastélykertben nyugszanak), és a valódi elismerést is (a Magyar Köztársaság Középkeresztje) megkapja. Ő a magyar irodalom egyik legellentmondásosabb alakja. Magyarországon csak halála után fedezték fel, mint az erdélyi magyar irodalom kiemelkedő költőjét, íróját. A hivatalos irodalomtörténet mintha tudomást sem venne róla, miközben vannak, akik a legnagyobbak között emlegetik.

Immár 9. alkalommal rendezték meg országosan a Wass Albert felolvasó maratont. Encsen 7. alkalommal hívta életre ismét a Rác házaspár, akik mint mindig, ezúttal is lelkiismeretes, áldozatos munkával szervezték meg. A művelődési ház kisterme zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel, ebből is látva azt, hogy Wass Albert szellemisége még a mi kis Abaújunkban is sokakban él tovább.

Zsiros – Szopkó Ibolya

Rövid, de velős volt a Farsang

Idén igencsak rövidre szabta a Mindenható a farsangi időszakot. Igyekeznie kellett a különböző szakmai szervezeteknek, baráti köröknek, közösségeknek, hogy beleférjenek báljaikkal a farsangba. Kicsit merevnek, bigottnak tartom ezt a szigorú regulát. Gyerek és ifjú korbanban a húsvét előtti hét, a nagyhét volt szent és sérthetetlen, mulatozástól, báltól mentes időszak. A böjti időszak kezdetébe még bele-bele csúsztak bálók. Ma már szigorúbb ennek a megítélése és ezért mindenki bele akarja szuszakolni a farsangi időszakba a maga bálját. Idén ebben a rövid időszakban minden hétvégén állt a bál, volt, amikor egyszerre több helyen is. Húsvéthoz közel már én sem tartom ildomosnak a mulatozást, de a böjti időszak első egy-két hetébe átcuszó bált még nem tartanám akkora bűnnek. Sajnos ettől sokkal nagyobb

szentségtörések, bűnök is vannak világunkban. Na de maradjunk az idei farsagnál. Idén az előző évekhez képest is több bált rendeztek. Az óvodák, iskolák hagyományos báljai mellett szakmai szervezetek (tűzoltók, rendőrök, gazdák, kereskedők, pénzintézet, stb.) és baráti

közösségek (vadászok, nyugdíjasok) is megrendezték a maguk mulattságát. Újdonság volt, hogy két történelmi egyház is beállt a bálozók sorába, és nagyon jó hangulatú, jótékonyági céllal is összekötött ügynevezett batyus bált rendeztek. Sikeres kezdeményezés volt, melynek bizonyára lesz folytatása jövőre is. Idézzük fel egy-két képpel az idei bálók hangulatát. Mire lapunk megjelenik, már igencsak a böjti időszak közepén leszünk. Testben és lélekben is koncentráljunk a megtisztulásra, divatos szóval élve méregtelenítésre. Aki teheti, vegyen részt a húsvét előtti időszak vallási liturgiáiban, és természetesen húsvétkor se kerülje el a templomot.

K.

HÚSVÉT

Örök élet a Teremtő országában!

Az egyetemes egyház előkészíti híveit az ünnepre. Minden nagyobb ünnepnek van előkészülete. Most Húsvétra készül a Katolikus Egyház. Ennek az ünnepnek az előkészülete a nagyböjt. Ez a negyvennapos előkészület a hamvazó szerdával kezdődik és a feltámadásban ér véget. Hamvazószerdán az elmúlt év megszentelt barkáját elégetik, és annak hamvát szentelik meg. A megszentelt hamuval a pap keresztet rajzol az emberek homlokára a figyelmeztető szavak kíséretében: „Emlékezz ember, porból vagy, és porrá leszel!” . Emlékezés ez ebből a földi világból való kivonulásra, mely a halállal ér véget.

A nagyböjt napjai a mértékletességre, az önmegtartóztatásra figyelmeztetnek bennünket.

A hamvazószerda és a nagypéntek szigorú böjt, hústilalom egyszeri jóllakással. A többi böjt napra a pénteki böjt, illetve az egyén választ, hogy milyen böjt napot kíván megtartani a 40 napból.

Vannak önként vállalt böjtölések, az egész böjtben hústilalom, édesség és alkohol-megvonás. Sok családban már a serdülő gyerekek is tartják a 40 napos hústilalmat.

A katolikus iskolában édesség tilalmat tartunk. Az édesség árát a missziók javára gyűjtjük össze.

A Húsvétra való készüléthez felolvassák a Táborhegyen megdicsőült Krisztus evangéliumát. Ebben a felolvasott részben az Ószövetség már megdicsőült prófétája beszélget Jézussal, aki teljesen átszellemült formában van jelen.

Az átszellemültség előképe a feltámadásnak, ahol már nincs valóságos fizikai test, csak az átszellemült lélek. A meghívott apostolok, Péter, Jakab, János tanúi az örök élet előképének. Mindez, hiteles tanúságtétel az apostolok életében. Az apostolok betekintést

kapnak az örökké való életbe.

A szent három nap, a Húsvét lényege. Nagycsütörtök, emlékezés az Ószövetségi húsvétra az egyiptomi fogságból való szabadulásra, amikor a Teremtő Isten megmenti a választott népet az egyiptomi rabszolgasorsból.

A második üzenet, mely a katolikus egyház cselekedetének meghatározója, az utolsó vacsora, ahol Jézus a kenyeret testévé, a bort vérévé változtatja, ekkor rendeli el a szentmise bemutatását.

Nagypéntek, Jézus kereszthalála, és az Ő halálából származik a mi megváltásunk és örök életünk.

A nagyszombat üzenete: Győzött az élet a halál felett. Amikor a keresztyén ember a nagyböjti készülékben megáll, a csend az imádság magányában, akkor gondolkodik el a Megváltó Krisztus emberhez lehajló szeretetéről.

Az egész megtestesülés, Jézus emberré léte azért történik, hogy kereszthalálával kiengesztelje a Mennyei Atyát az áteredő bűnért, és az emberek Krisztus érdeméből újra megváltást kapjanak az örök életre.

Gabriel Marquez ezt így írja: „Nyugtalan az emberi lélek, míg Istennél meg nem nyugszik.” A filozófus üzenetének lényege, az ember Isten képmására teremtett lény, az emberi lélek csak Istennél nyugszik meg.

Moody professzor, az Élet az élet után című könyv szerzője azon klinikai halált átéltek emberek életéről számol be, akik visszajöttek az életbe, és megtapasztalhatták az örök élet előképét. Mindenki boldogan maradt volna a már átszellemült állapotban. Mert a Teremtő Isten jóságát tapasztalta meg a földi életre való visszaérkezése előtt.

Moody professzor a következőket írta: „Ha meghalok, ne fekete keretes gyászjelentésben közöljék a haláloamat. A fekete helyett aranszínű legyen a gyászjelentés. Én hiszem, hogy

halálomkor nem a gyász, a fájdalom országába, hanem Isten bearanyozott országába, az örök életbe kapok bebocsátást.” A nagyböjti készülékben megtisztult lelket, lelki újjászületést és a bűnből való feltámadást kívánok mindenkinek „Testvér örökké élj Teremtő országában.”

Dr. Garancsi László
prépost, főesperes, plébános

Reményik Sándor: Kegyelem

Először sírsz.
Azután átkozódsz.
Aztán imádkozol.
Aztán megfeszíted
Körömszakadtig maradék-erőd.
Akarsz, eget ostromló akarattal-
S a lehetetlenség konok falán
Zúzod véresre koponyád.
Azután elalélsz.
S ha újra eszmélsz, mindent újra kezdesz.
Utoljára is tompa kábulattal,
Szótlatlanul, gondolatlanul
Mondod magadnak: mindegy, mindhiába
A bűn, a betegség, a nyomorúság,
A mindennapi szörnyű szürkesség

Tömlőcéből nincsen, nincsen menekvés!
S akkor - magától - megnyílik az ég,
Mely nem tárult ki átokra, imára,
Erő, akarat, kétségbeesés,
Bűnbánat - hasztalanul ostromolták.
Akkor megnyílik magától az ég,
S egy pici csillag sétál szembe véled,
S olyan közel jön, szépen mosolyogva,
Hogy azt hiszed: a tenyeredbe hull.
Akkor - magától - szűnik a vihar,
Akkor - magától - minden elcsitul,
Akkor - magától - éled a remény.
Álomfáidnak minden aranyágán
Csak úgy magától - friss gyümölcs terem.
Ez a magától: ez a Kegyelem.

Jertek, merítsetek fényt a soha le nem alkonyodó világosságból...

Minden ember életében vannak páratlan szép napok. A vallási életben is vannak feledhetetlen napok vagy éjszakák. Sok nyugati keresztény a legbensőségesebb élményekkel a karácsonyi éjféli miséről tér haza. Aki valaha is keleti keresztény templomban ünnepelte végig Krisztus feltámadását, olyan érzéssel térhet haza, hogy életének legszebb közösségi istenélményét ünnepelhette a húsvéti fényes éjszakán. Jézus feltámadásának évfordulójára sok keleti keresztény mindmáig úgy készül, mint a Föltámadottal való személyes nagy találkozásra. Ebben sokan hasonlítottak már az olyan beteghez, aki egy hónapon belül komoly szív műtetre számíthat, s az addig hátralévő napokat kénytelen "halálosan komolyan venni". Ahogyan az őskeresztények azt sem tudták, hogy itt a földön túlél-e még a nagy ünnepet, vagy Krisztus föltámadása számukra is már a végső eljövétel, illetve az átköltözés idejét jelzi - sokan így igyekeznek számot vetni a húsvét ünnepéig hátralévő napjaikkal, hogy készen legyenek az egyszersmind legnagyobb találkozásra is.

A húsvét éjszakai virrasztás

Ilyen előzmények után kezdődik el a húsvét éjszakai virrasztás. A bizánci szertartásban a pap beviszi a szent sírtól a Krisztus testét ábrázoló síri leplet az oltárhoz, majd a híveknek is gyertyafényt oszt az oltártól: "Jertek, merítsetek fényt a soha le nem alkonyodó világosságból, és dicsőítsétek Krisztust, ki föltámadt halottaiból!" Megkezdődik a föltámadási körmenet, mely az angyalok örök dicsőimnuszát fölidézve a templom udvarán folytatódik: "A te föltámadásodat, Krisztus Üdvözítőnk, angyalok éneklék a mennyekben, és minket is méltass e földön, hogy tiszta szívvel dicsőítsünk téged!" S miután az evangélium felolvasásával a pap meghirdeti az örömhírt: "Krisztus föltámadt!", sokan önfeledt boldogsággal felelnek újra meg újra: "Valóban föltámadt!". A kezdő óda szerint a negyvennapos megtisztulásra azért volt szükség, hogy ebben a magasztos pillanatban "meglássuk a föltámadás megközelíthetetlen fényében tündöklő Krisztust, és tisztán halljuk, midőn mondja: Örömdjétek! - kik az ő győzelmét énekeljük". Ez a refrén és az "Örömdjétek!" felkiáltás a görög keresztényeket nemcsak a húsvéti angyal üdvözlő szavaira, hanem a hajdani maratoni hős zárszavaira is emlékezteti: "Örüljétek! Győztünk!" Így a tömjénillatot és fényáradatot élvező nép éneke sok mindent kifejez: "Tündökölj, tündökölj, mennyei Jeruzsálem, mert az Úr dicsőfénye fölötted fölvirradt! Örömdj mostan és vigadozz, új Sionhegy, és te gyönyörködjél, tiszta Istenszülő, Fiad föltámadásán!"

Ne feledkezzünk el a húsvéti kosárról, az étel (pászká) szenteléséről...

Húsvéti kosarak

A templomba fonott kosárral érkezünk tele olyan ételekkel, amelytől a nagyböjt folyamán tartózkodtunk. Az ünnepi liturgia végén, mindannyian, akik összegyűltünk, kérjük, a papot áldja és szentelje meg a húsvéti eledelünket, hogy otthonunkba hazatérve ezzel ünnepeljük ezt a fényes ünnepet. Kosár tartalma: kalács, Pászká, keserű saláta, sajt, sárgatúró, vaj, sonka, bárány hús, kolbász, bor, só és piros tojás.

A Pászká-húsvéti édes kenyér, amely magát Krisztust szimbolizálja, aki maga az „élet kenyere”.

A sárgatúró és a vaj az ígért földjére emlékeztet, melyet Krisztus föltámadása újra megnyitott. „A tejjel mézzel folyó föld” (Ex3,17) számunkra az Egyház, benne teljesül Isten Ígérete.

Hús: gazdag jutalom a böjt után, utal Isten nagylelkűségére. A bárány emlékeztet Krisztusra.

Főtt tojás: kiemelkedő jelkép. Tojás feltöréskor mondjuk egymásnak: Krisztus Feltámadt! – Valóban feltámadt! Vörös cékla és torma szimbolizálja Jézus szenvedését.

Só – Krisztus a tanítványokra alkalmazza, hogy mi vagyunk a „föld sója” (Mt513)

A görög katolikusok szokásainál találkozunk a **halottak húsvétjával**. A Húsvétot követő héten a hívek kimentek a temetőbe, elhunytjaiknak ételeket vittek, amelyeket a pap a sírokon szentelt meg. Ezeket az ételeket a szegényeknek adták vagy szétosztották. Szintén a Fényes héhez kapcsoló szokás, hogy a hívek misét mondatnak a halottaikért, mert szerintük a halott, akiért ekkor mondanak Liturgiát, biztos, hogy a mennyországba kerül. A Húsvét utáni Fényes hetet – ami szabad hét, a péntek sem böjti nap – a Fehérvásárnap zárja le. Ebben a hét napban a görög katolikusok a bordó szín helyett a feltámadást szimbolizáló fehér színű miseruhában végzik a temetési szertartásokat is.

Pacsai János protopresbíter

A Görög Katolikus Egyház ünnepi szertartás rendje HÚSVÉT 2016

„Jertek merítsetek fényt,
a feltámadottnak világosságából,
És dicsőítsük Krisztust,
ki föltámadt hallottaiból!”

Nagyhétfő:

6.00 Utrenye I. imaóra. Délelőtt: Idős otthonok

17.00 ELŐSZENTELTEK Liturgiája elmélkedésekkel és gyónási lehetőséggel
Nagykedd:

6.00 Utrenye I. imaóra. Délelőtt: beteg ellátás

17.00 ELŐSZENTELTEK Liturgiája elmélkedésekkel és gyónási lehetőséggel
Nagyszerda:

6.00 Utrenye I. imaóra
17.00 ELŐSZENTELTEK Liturgiája elmélkedésekkel és gyónási lehetőséggel

Betegek kenetének kiszolgáltatása
Nagysütőtörök:

Az utolsó vacsora emléknappja
6.00 Utrenye I. imaóra

17.00 Nagy Szent Bazil Liturgia vecsernyével
18.00 Az Úr szenvedéséről szóló 12 kinszenvedési evangélium

Nagypéntek:

Jézus Kereszthalálának napja, örömhírvétel ünnepé szigorú böjti nap délután
7.00–kor végezzük a királyi imaórákat
10.00 Gyümölcöslő Boldogasszony ünnepi Szent liturgia

17.00 Sírhatéti vecsernye körmenettel
21.00 Kis esti zsolozsma

Nagyszombat:

Krisztus alvilágba leszállása- Szent sír látogatás (egész nap nyitva templom)
7.30 Jeruzsálemi utrenye a szent sírnál
16.00 Nagy Szent Bazil Liturgia vecsernyével

23.45 Feltámadási szertartás gyertyás körmenettel
Húsvét vasárnap:

Jézus Krisztus feltámadásának ünnepé
8.00 Idősek otthona- pászkaszentelés
9.30 Damaszkuszi Szent János húsvéti kánonjának éneklése

10.00 Ünnepi Szent Liturgia, utána pászkaszentelés az udvaron

17.00 Alkonyati zsolozsma
Húsvét hétfő:

9.00 Utrenye
10.00 Szent Liturgia, miroválás

17.00 Alkonyati zsolozsma
Húsvét kedd:

9.00 Utrenye
10.00 Szent Liturgia, utána húsvéti körmenet

17.00 Alkonyati zsolozsma

Függő:

Húsvét vasárnap 7.45 pászkaszentelés

Függő:

Húsvét vasárnap 7.45 pászkaszentelés

Pacsai János protopresbíter

Ökumenikus imahét városunkban

Encs a templomok városa, hiszen öt templommal büszkélkedhet. Úgy is mondhatnánk, hogy az új templomoké, hiszen az ötből négy az utóbbi 20 évben épült. A legutóbbi népszámlálás adatai alapján a 6.870 főből 6.398 vallja magát valamelyik felekezethez tartozónak. A lakosság vallási összetétele változatos. A hívők nagyobb része a római katolikus közösséghez tartozik, őket követik a református, a görög katolikus és az evangélikus egyházhoz tartozók. Az elmúlt húsz évben mind a négy történelmi egyház csodálatos, új templomot épített a településen. Városunk évek óta bekapcsolódik az ökumenikus imahét programjaiba.

A Krisztus-hívők egységéért meghirdetett ökumenikus imahét 2016-ban január 17-től 24-ig tartott. Idén az imahét vezérigéje a következő volt: „Arra hívtunk, hogy az Úr nagy tetteit hirdessük!” (1Pt 2,9)

Az ökumenikus nemzetközi imahét a keresztény egyházak világszerte közös imahete, amely évről évre január harmadik hetében megtartott állandó ünnep. Paul Wattson (1863–1940), anglikán pap az alapítója, aki 1908. január 18–25. között imanyolcra hívta a keresztény hitű embereket, felekezeti hovatartozástól függetlenül. Hatvan évvel később az Egyházak Ökumenikus Tanácsa és a Keresztény Egységértörekvés Pápai Tanácsa

közösen adott ki imaszövegeket erre az időszakra (nyolc napra), ezzel is támogatandó az ökumenikus törekvéseket.

Az imahét zárónapján, 2016. január 24-én délután, városunk református templomában ökumenikus istentiszteletre került sor, melynek fő szervezője Baksy Mária

református lelkész, esperes volt, aki 30 éve teljesít lelkipásztori szolgálatot városunkban. Eddigi szolgálatáról és az imahétről osztja meg velünk gondolatait.

R.É

30 év az encsi reformátusok szolgálatában

Baksy Mária református lelkész, esperes visszatekintése.

„Abaújban, Rásonysápberencsen születtem. Gyermekéveimből hét évet Mérán töltöttem. Ezt a hét esztendőt tartom gyermekkorom szép idejének. Ezután kerültünk Ongára. Édesapám is református lelkipásztor volt, így ahová a szolgálata szólította oda költözött a család. Abaúji voltam, és az maradtam. Az általános iskolát Mérán kezdtem, és Ongán fejeztem be. A középiskolát a miskolci Zrínyi Ilona Gimnáziumban végeztem el. Idén lesz a 35 éves érettségi találkozónk. Hárman vagyunk testvérek, két fiútestvérem van, egy bátyám és egy öcsém. A háromból ketten a lelkipásztori hivatást választottuk. Sajnos egyik nagyapámat sem ismerhettem, de az egyik szintén református lelkész volt. A család nálunk mindig nagyon fontos volt. Ezt még gyerekként annyira nem tudja megfogalmazni az ember, csak érzi, de később határozottan megfogalmazódott. A család olyan, mint egy fészék, óvó-védő, szeretetteljes közeg, amely szerintem nagyon fontos minden ember életében.

Az 50-es évek végén, a 60-as évek elején nem volt könnyű sorsa egy lelkész családnak. A minap, amikor a hittan óra előtt az egyik gimnazista gyerek kidobott egy fél almát a szememetbe, elmeséltem az osztálynak, hogy bizony, az én gyermekkoromban – amit nem

kíváncok minden tekintetben megisméltódni – nem pocsékolunk. Amikor nagy ünnepek alkalmával narancshoz jutott a család, – ami nem volt több pár darabnál – egyet háromfelé osztottak a szüleink, és mi nagyon boldogok voltunk azzal a pár cikk narancssal. Mondanom sem kell, a felnőtteknek nem igen jutott belőle. Nem volt könnyű a szüleinknek,

de ezt mi nem érzékeljük. Nem volt hiányunk a mindennapi kenyérben, de a ruhákat a családban egymásra örököltük. Eljártam a bátyám cipőjében, vagy pulóverében. Egyáltalán nem éltünk „fényűző” életet, de azt kell mondanom, hogy ennek ellenére boldog gyermekkorom volt.

Az akkori társadalom részéről viszont, gyermekként is érzékeltem bizonyos hátrányokat. Alsó tagozatos koromban az iskolavezetés nem nézte jó szemmel, hogy egy lelkész gyereke kitűnő tanuló legyen, de a tanító nénim nagyon karakán volt, azt mondta, ha a gyerek kitűnőt érdemel, nem hajlandó őt másképp értékelni, az édesapja hívása miatt. Amikor pályaválasztásra készültem, és úgy döntöttem, hogy református teológián folytatom a tanulmányaimat, a jelentkezési lapomra más felsőoktatási intézmény nevét kellett beírnom. Abban az időben a hitoktatás is nehezen ment, hiszen a szülők meg voltak ijeszítve, hogy a gyereket később majd nem veszik fel különböző iskolákba, a szülőnek baja lesz ebből a munkahelyén. Legtöbb szülő nem merete ezt felvállalni. Volt viszont minden vasárnap gyermek istentisztelet és ezeken sok iskolás részt vett.

Úgy érzem, hogy mivel én abba a családba születtem, ahová születtem, nálam az istenhit és az egyházhoz való tartozás evidencia volt. Vannak emberek, akiknél az Istenhez való fordulás villámcsapásszerűen következik be, vagy egy jó, vagy egy rossz dolog miatt. Úgyis mondhatnánk, hogy egy megérzéskódolás, vagy valami nagy öröm folytán megtér valaki. Én abban az örömteli közegben nőttem fel, ahol természetes volt az imádság, az istentisztelet, a bibliaolvasás. A lelkési hivatás választása az én esetemben azonban konkrét momentumokhoz is köthető. Külső motivációt is kaptam, nyilván nem véletlenül. Zongorázni tanultam egész kiskoromtól, és néha szerettem odaülni a templomi harmóniumhoz, vagy az orgonához. Nagyon szerettem ezeken játszani, és édesapám engedte, hogy egyszer-kétszer én próbáljam a gyülekezetben az éneket vezetni.

Debrecenben a Református Kollégiumban indult kántorképző tanfolyam, ahová „korkedvezménytel” – mivel még általános iskolás voltam – felvettek. Ott, a Református Kollégiumban, ahol a teológia is van – tehát maga a hely szelleme is meghatározó volt – döntöttem el, hogy a lelkési hivatást választom. Teológusokkal is találkoztam, lányokkal is, és ott tudatosult bennem, hogy nem csak a férfiak kiváltsága az, hogy lelkipásztorok legyenek. Nyilván nem volt ez sem véletlen. Véletlenek nincsenek az ember életében. Az Úr Isten úgy igazgatja az életünket, hogy megpróbálja megértetni az emberrel, mit szeretne és mik a szándékai vele. Akkor a döntésemről még senkinek nem beszéltem. Gimnazista koromban is minden nyáron részt vettem egy háromhetes kurzuson. Az érettségi évében nagy bátortalanul böktem ki a szüleimnek, hogy mit szólnának hozzá, ha én is lelkész lennék. A szüleim rám bízta a döntést, de örültek a választásomnak. Pedig akkor nem volt egy – a társadalom részéről – megbecsült hivatás a lelkési pálya. A teológiát is Debrecenben végeztem. Két református teológia volt abban az időben, Budapest és Debrecenben, de én területileg és érzelmileg is az utóbbihoz kötődtem. Szerettem azokat a dolgokat tanulni, amik mindig is érdekelték. Sok

mindent meg kellett tanulnunk, a Szentírás eredeti nyelveit, hitvallásokat, egyháztörténelmet, stb. De amiket a legjobban szerettem, azok a legációk voltak. Már az első év karácsonyán küldtek bennünket gyülekezetekbe ígét hirdetni, prédikálni. Ez nagyon meghatározó egy leendő lelkipásztor életében, mert már akkor találkozhattunk különböző gyülekezetekkel. Nekem is nagy élmény volt, hogy egy másik lelkipásztor családdal tölthettem néhány napot, és láttam, hogy mi az, ami azonos, s mi az, ami másképpen zajlott, mint a mi családjunkban, gyülekezetünkben. Nagyon fontos nem csak azt a gyülekezetet ismerni, ahol felnőtünk, hanem találkozni más, kisebb-nagyobb közösségekkel is. Második év után kötelező, diakóniai gyakorlaton vettünk részt. Én az örbottyáni Református Gyermekotthonba kerültem, ahol fogyatékos gyerekeket nevelnek. Először megrázó volt látni azokat a gyermekeket. Ilyenkor érzem azt az ember, hogy mennyi halálával tartozik Istennek azért, mert minden testrésze megvan, és hogy egészséges. Akkor szembesültem azzal, hogy különös kegyelme az Istennek, hogy a szerettem és én nem kaptunk ilyen próbát. Azok a gyerekek is nagyon szerethetők és szeretetre éhesek. Kicsit féltem ettől a kihívástól, de egy két nap után olyan természetes volt, hogy, megtörlöm az arcukat, az ölemből veszem, megetetem, megfürdetem őket. Ezt a munkát lélekbeli és csakis szeretettel lehet csinálni. Itt tanultam meg, hogyan kell olyan emberekkel foglalkozni, akik mások, másképp néznek ki, vagy másképp gondolkodnak. Már szolgálatom során, ifjú lelkipásztoroként, amikor súlyos beteget mentem látogatni kicsit féltem, hogy fogom tudni kezelni az ilyen helyzetet, tudok-e együttérzéssel viselkedni, erősíteni, vigasztalni.

De sikerült, mert nem voltam egyedül.

Mindig ad erőt Isten az ilyen nehézségek hordozásához, megoldásához. Pedig néha úgy éreztem, hogy én erre nem vagyok alkalmas.

A gyülekezeti lelkési szolgálatot 1980-ban kezdtem Csobádon és Abaújdevecserben. 1986. március 1-én kerültem Encsre. Pontosan 30 éve. Az egyházmegye akkori esperese megkeresett, és megkért, hogy egy rövidebb időre vállaljam el a szolgálatokat Encsen. Úgyis járok Abaújdevecserbe, innen már nem nagy kitérő Encs, és ott épp nincs, aki szolgáltson. A „rövidebb időből” hosszabb idő lett. Az akkor még csak maximum 100 főt nyilvántartó közösség szépen megerősödött, létszámban is gyarapodott. Kinőtte a kis gyülekezeti házat, pár év múlva templom-építésbe kezdett. De ez már egy külön történet. 1989-től lettünk anyaegyházközség. Menet közben megválasztott lelkipásztornak a gyülekezet. Ez ide kerülésem története dióhéjban.

Sajnos a kisebb településeken, nem csak a mi vidékünkön, fogy a templomba járók száma. Nem azért, mert elfordulnának az egyháztól, és az egyház Urától, hanem, ahogy mondani

szoktam, kiment alólunk a falu. A lakossággal együtt fogy a hívek száma. Sokakat eltemettünk, és sokan el is költöztek, különösen a fiatalok. Encsen ez a tendencia még alig érezhető. Encsen, és a közigazgatásilag ide tartozó, de külön egyházközséget alkotó Abaújdevecserben és Függődön összesen ötszázra tehető a gyülekezetekhez tartozó hívek száma, és körülbelül háromszáz különböző korú gyermekről tudunk a családokban.

Lelkési hivatásom értelmének és fő céljának az igehirdetést tartom. Hirdetni az Úr nagy tetteit. Felmenni a szöszékre és hirdetni Isten Igéjét, továbbadni Isten szeretetét a jó hírét. Az evangélium hirdetéséhez tartozik az is, amit a templomon kívül, például a gyerekek, és az öregek között végzünk. A katolikus iskolában kötelező, az államiban kötelezően választható tantárgy a hittan már harmadik éve felmenő rendszerben. Megnyugtató érzés nekem, hogy a gyermekek többsége a hit és erkölcsöt választja. Ez jó jel, jó üzenet, hiszem, lesz gyümölcse a hitbeli növekedésben, mert a hit az, ami életet bennünket itt a földön, és az örök életre visz.

Az imahét programjaiba hivatásom kezdete óta bekapcsolódtunk már Csobádon is. Eleinte évente három alkalmat is tartottunk. Erre én mindig nyitott voltam. A mostani közös imaórák alkalmával is nyilvánvalóvá vált számomra, hogy igénylik az emberek, hogy együtt legyünk. Nagyon sokan voltak. Már várták a hívek ezt az alkalmat. Tavaly a római katolikus templomban imádkoztunk együtt. Idén a református templomban gyülekeztünk össze. Ennek az eseménynek külön imafüzete van, amiben javasolnak egy liturgiát. Ezt aktualizáltuk, e szerint szolgált a részt vevő négy lelkész. Sikerült a liturgiát, énekeket és imákat kivétni a templom falára, s a gyülekezet végig aktívan tudott együtt lenni az istentiszteleten. Ez jó üzenet a világnak is, hogy a keresztyén egyházak hívei tudnak együtt imádkozni. Erre nagy szükség van. Az imaórát követően elfogyasztottunk együtt egy teát, és elbeszélgettünk. Természetesen a felekezetek között van különbség, hittani és szertartási is. Az ilyen eseményeken és alkalmakon nyilván nem a különbségeket akarjuk megmutatni. Azokat a dolgokat erősítjük ilyenkor, ami közös mindannyiunkban, és amiben egyek vagyunk, vagyis a Szentháromság Istenben való hitet. Fontos, hogy amit az Apostoli hitvallásban hiszünk, azt valamennyien egyformán hisszük. Isten az Egyházat egynek teremtette, ami időközben a történelem során felदारabolódott, de ezt a bennünk lévő bűn okozza. Egy az Egyház feje, Jézus Krisztus, és ebből kiindulva kell nekünk egymást testvérnek tekinteni, és a szerint is viselkedni.”

Bemutatjuk a Restyánszki családot és a Karitás Patikát

Idei első számunkban újabb rendhagyó, az emberi életet nagyban befolyásoló, humanitárius vállalkozást mutatunk be. Városunkban a Restyánszki család 1997 óta működteti a Gyöngy Patika lánc, Karitás elnevezésű gyógyszertárát.

Beszélgetésünket két gyógyszerész, dr. Mohr Tamás és dr. Samu Antal gyógyszerészek 1995-ös - a gyógyszertárak magánosítása kapcsán – Siófokon megrendezett konferencia vitaindítójából vett idézettel indítanám: "... a gyógyszertáraknak még a II. Világháború legborzalmasabb napjaiban is olyan humánus és szociális szerepe és súlya volt, aminek eredményeként a gyógyszerészek a társadalom kiemelten megbecsült és tisztelt tagjai voltak. A gyógyszerészek ugyanis mindig tudatában voltak annak, hogy tulajdonuk - a gyógyszertár - egészségügyi intézmény, amely nem csak anyagi haszonnal kecsegtető üzlet, hanem számos társadalmi, tudományos és polgári kötődése és kötelezettsége is van." Úgy gondolom, hogy ez az idézet nagyon helytálló a gyógyszerész szakmával és az önök családjával kapcsolatban. Maga az épület 1980-ban épült. Évekig állami fenntartásban működött. A magánosítás óta az épület külső megjelenése, és belső tere is sokat változott. A patika belső tere tágas, világos, megnyugtató hangulatot árasztó szép növényeivel és egy Rattan bútorokkal berendezett pihenősarokkal.

A gyógyszertár vezetője és megalapítója dr. Restyánszki Bertalané Marika néni, lányai dr. Restyánszki Mária, Ildikó és fia, Restyánszki Csaba pedig tevékeny résztvevői a vállalkozásnak.

Talán a gyógyszertár magánosításával kezdhethetnk a beszélgetést. Hogyan zajlott ez a folyamat és milyen nehézségekkel kellett megküzdeni a kezdetekben?

Nem volt egyszerű. A magánosítás folyamatát „húzták-nyúzták, mint a rétest”. Nagyon nehezen indult. Több konferencián is részt vettünk a 90-es évek közepén, ahol azzal „biztattak” bennünket, hogy az egészségből három éven belül semmi nem lesz, de végül lett. Először a jogelőd nélküli, tehát az új gyógyszertár működését engedélyezték. Második körben került sor a régi patikák magánosítására, így vált lefedetté a gyógyszerelési ellátás. A másik problémát az okozta, hogy a gyógyszerészek nem voltak gazdag emberek, ez a szakma soha nem volt jól fizetett állás. Hitelt kellett felvennünk, ami fedezet nélkül nem ment. A férjemmel gondolkodóba estünk, hogy mit tegyünk. Végül beleváltunk. Nem voltunk már fiatalok, a férjem 61, én 59 éves. Egy évvel azután, ahogy a patikát megkaptuk a férjem örökre itt hagyott bennünket. Pedig ő rengeteget tett a patikáért. Mondhatnám úgy is, hogy „térdfig lejárta a lábát”. A kezdeti nehézségek után lassan kialakult minden, és már nem féltünk a jövőtől. De végülis a patika az akkori árak mellett kitermelte azt a

nyereséget, amire szükségünk volt.

Többféle patikalánc működik. Mért döntöttek úgy, hogy a Gyöngy Patikához csatlakoznak és mi jellemzi ezt a láncolatot? Úgy tudom ez egy piacvezető patikakör, amelyhez több mint 600 gyógyszertár csatlakozott.

A Gyöngy Patikaláncot a Hungaropharma Zrt. indította és szervezte, amelynek egyik alapítója a régi Gyógyszertári Központ volt. Velük én már 35 éve állok kapcsolatban. Mondja Marika néni Ehhez a céghez személyes, kollegális kapcsolataim fűződnek. Hűséges természetűek vagyunk, és úgy éreztük a kollégákkal, hogy hozzájuk csatlakozunk. Rengeteg jó ajánlatuk volt, különösen a kezdetekben. Ha bizonyos mennyiséget rendeltünk tőlük, az mindig kedvezményrel járt. Bevezettek egy pontrendszert, amelyet a gyógyszerek vásárlása után kaptak a betegek. A pontokat egy katalógusból beválthatták vény nélkül kapható szerekre, vagy akár gyógyászati segédeszközökre is. A Gyöngy Patikák betegségmegelőző segítő akciókat is indítottak. Például tudtuk regisztrálni a betegek egészségügyi állapotát különböző szűrőprogramok segítségével. Ehhez kaptunk egy speciális számítógépes programot, így könnyen tudtuk regisztrálni a beteg egészségügyi állapotával kapcsolatos adatokat. Egyébként is feladatkörünkbe beletartozik az úgynevezett gyógyszerész-gondozás, amiben ez a patikalánc nagy segítségünkre volt. Ebbe a témakörbe tartozik a vérnyomás, vércukor, testsúlymérés, beszélgetés a betegekkel. Nem is túl régen kiszűrűnk egy beteget, akinek olyan magas volt a vércukra, hogy azonnal orvoshoz kellett irányítani és a lelkére beszélni, hogy valóban el is menjen. Mostanában egyre kevesebb az igény az ilyen betegségmegelőző programokra. Egyik oka ennek talán az, hogy egyre többen beszerztek már vérnyomás, vércukorszintmérő készüléket. A másik az, hogy az emberek

tudatosabbak lettek, és nagyobb gondot fordítanak egészségük megőrzésére, amiben az internet is nagy segítségükre van. De soha ne feledkezzünk meg annak negatív hatásairól sem. És akkor itt jön a mi felelősségünk. Bejön a beteg, akar venni valami „csodát”, amit a net-en fedezett fel. Nekünk ilyen esetben el kell mondanunk, hogy csodák bizony nincsenek, és az a készítmény nem éppen arra a bizonyos problémára való.

Hogyan zajlik a gyógyszerek beszerzése, és milyen cégekkel állnak kapcsolatban a beszerzés során?

Minden olyan gyógyszerkereskedő céggel kapcsolatban állunk, amely Magyarországon számít. Több helyről rendelünk. Előbb megnézzük, ki mennyiért adja a készítményeket, és milyen árréssel tudunk dolgozni. Az is fontos, hogy melyik cég tudja hamarabb beszerezni az egyes készítményeket. Van egy kedvenc szállítónk, ami a közelben működik, a Viridis Pharma Kft. Hogy mért kötünk velük szívesen üzletet? Azért, mert a tulajdonosai gyógyszerészek, akik mind a mai napig patikában dolgoznak. Természetesen minden nagykernek van főgyógyszerésze, de náluk minden tulajdonos szakember, a szó igazi értelmében vett patikus. Ráadásul az ő cégük hazai, szentiszta magyar. Kisvállalkozásból nőtték ki magukat, és most már hat környező megyét látnak el a termékeikkel.

Körülbelül öt éve csatlakoztunk egy új gyógyszerbeszerzési társuláshoz, a Pharmamater patikához. Így bővíteni tudtuk az akciós termékek számát. Tagjai vagyunk még a Vitalitás Pontnak és a Naturland referencia patikának. Szezonális kedvezményeikről az akciós szórólapokon és az Encsi Tv-n keresztül tájékoztatjuk a vásárlóinkat.

Azt hiszem, amilyen gyógyszerre szükség van, mindenhez hozzájuthatnak a betegek az önök gyógyszertárában.

Nagyon ritka, hogy valamelyik gyógyszer hiánycikk. Mi az oka annak, ha ilyen eset mégis előfordul?

Igen, van ilyen eset. Ennek az oka nem egyszerű. Lehet, hogy nem hozzák be az országba, mivel a tőlünk nyugatabbra fekvő országok többet tudnak fizetni az adott termékért, hiszen az ott élő emberek a többszörösét fizetik ki a gyógyszerekért, mint mi magyarok. A másik ok az, amikor egy gyógyszerrel kapcsolatban minőségi kifogással élnek, lehet ez egy egyszerű elírás a betegájékoztatón. Olyan is volt már egy-egy termékkel kapcsolatban, hogy nem készültek fel a reklám hatására. Új termék volt, és rögtön hiánycikk is lett belőle

Rólunk magyarokról azt mondják, hogy túlzott gyógyszerfogyasztó nemzet vagyunk. Önöknek mi a véleménye erről? Valóban így van?

Ez sajnos így igaz. Szerintem mi magyarok nem vagyunk még eléggé egészségtudatosak. Mi inkább a gyógyításban hiszünk, megvárjuk míg megbetegszünk. Magyar mentalitás például az, hogy félünk elmenni a fogorvoshoz, ha romlik a fogunk. De ez így van más betegségekkel kapcsolatban is. Ezen a hozzáálláson mindenképpen változtatnunk kellene. Nem figyelünk oda eléggé a megelőzésre. Tapasztaltuk, hogy sokszor kiváltják a felírt gyógyszert, de jelentős része végül a kukában landol. Megdőbbenve látjuk az érintetlen, bontatlan csomagolást, lejárt gyógyszereket.

Úgy tudom népszerűek az emberek körében a vény nélkül kapható készítmények, táplálékkiegészítők, vitaminok, amelyeknek nagy választéka megtalálható a gyógyszerertárban. Milyen ezeknek a termékeknek a forgalma?

Az utóbbi időben nem túl nagy. Ezelőtt húsz évvel iszonyatos nagy volt a vitamin-készítményekre az igény, és rengeteg fogyott belőlük. Mindegy volt, hogy azt Centrumnak, Béres Activalnak, Supradynnak hívták. Olyan nagy volt irántuk a kereslet, hogy a cégek is sokféle akciót tudtak meghirdetni. Erre a régióra a forgalom csökkenése különösen vonatkozik. Az olcsóbb vitaminok és a közgyógyellátásra kapható szerek iránt nagyobb a kereslet a mi környékünkön. Ez nem azt jelenti, hogy a túlzott vitamin és ásványianyag fogyasztásra szeretnénk rábeszélni az embereket, de megpróbáljuk őket beszélgetéssel ösztönözni a tudatos egészségmegőrzésre. Próbáljuk őket például meggyőzni arról, hogy napi legalább félórás, célirányos mozgásra milyen nagy szüksége van mindenkinek. Rengeteg a gyógyszerreklám, ami sokszor öngyógyszerezésre ösztönözheti az embereket, ez bizony súlyos következményekkel járhat, hiszen vannak olyan gyógyszerek, amiket tilos egyszerre szedni. Érdekes, hogy sok ember nem figyel arra, mi minden ilyen jellegű reklám végén elhangzik: „Kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét!”

Úgy tudom a környéken csak önök forgalmaznak állatgyógyászati termékeket. Milyen a kereslet ezek iránt?

Az utóbbi időben az állatgyógyszerek forgalma is sokat csökkent. A haszonállatok gyógyszereire ez különösen vonatkozik. Mostanában inkább a házikedvencek (kutyák, macskák) gyógyítására szánt szerek fogynak.

Milyen kapcsolatban állnak az egészségügyi intézményekkel és dolgozókkal? Természetesen tudom, hogy e nélkül az önök munkája elképzelhetetlen.

Az egészségügyi dolgozókkal, orvosokkal nagyon korrekt és szívélyes a kapcsolatunk. Napi szinten beszélgetünk velük. Tájékoztatjuk őket a hiánycikkekről, az új készítményekről. Hál'istennek a házi-orvosaink, szakorvosaink, egészségügyi dolgozóink nagyon jól képzettek, nagy gyakorlatlal rendelkeznek, és kitűnően ellátják a betegeket.

Sokféle kozmetikai, szépségápolási cikk is kapható önöknél. Mi az előnyük az itt megvásárolható szereknek az üzletekben árult készítményekkel szemben? Milyen termék-családot tudnának ajánlani lapunk olvasóinak?

Sok olyan kozmetikai terméket forgalmazunk, amely az üzletekben is megvásárolható. Ezenkívül sok olyan szépségápolási cikket is kínálunk, ami csak gyógyszerertári forgalomban kapható, máshol nem. Ezekről a termékekről el kell mondanunk, hogy kiváló minőségűek. Az ilyen termékek gyártását fokozottan ellenőrizzük, és utólag nagyon alaposan bevizsgáljuk. A hatóanyag mennyiségét, minőségét, a szennyeződések kizárását fokozottan felügyelik a gyártás során. Vannak közöttük illatosított és illatmentes termékek is. A golyósd dezodorok például már alumíniummentesek, mert kimutatták, hogy az alumíniumsónak bőrirritáló hatása van. Ezek a készítmények már felső kategóriájúak, és ennek megfelelően az áruk is elég magas. Hogy mit ajánlanánk ezek közül? Jöjjenek be a betegek és mondják el a panaszait, hiszen különböző panaszokra más-más terméket tudunk ajánlani. Vannak száraz, zsíros, vízhiányos bőrre kapható készítményeink. Ezek közül a legismertebb termékcsaládok a Vichy, a Soliteint, az Eucerin, a Babe, a Ceumed....Néhány közülük ragaszkodik termékei kizárólagos patikai forgalmazásához.

Önök maguk is készítenek különböző termékeket gyógyszerertárukban. Miket tudnának ezek közül megemlíteni?

Igen, mi is készítünk különböző kozmetikumokat, például éjszakai, nappali, hidratáló, rántalanító krémeket, testápolókat, babának való készítményeket, amelyekről elmondhatjuk, hogy illatanyag és tartósítószer mentesek. Így elkerülhető bármiféle bőrirritáció. Szőlőzsírt is készítünk, amely olyan összetételű, mint a régi volt. Ezeknek a

termékeknek jó az árfekvése is, körülbelül 1.000 Ft körül mozog egy 50ml-es termék ára.

Gyakran halljuk ezt a szlogent: "Fűben, fában orvosság", és tudjuk, hogy a gyógynövényeknek számos jótékony hatása ismert. Szeretném megkérdezni, hogy hol a határ, amikor a gyógynövényes készítmények már nem elegendőek a gyógyuláshoz?

Természetesen van határ. Egyszerűbb, megfázásos tüneteknél még elegendőek a gyógynövényes készítmények. Például lázcsillapításnál a természetes utakat kellene előbb végigjárni. Nagyanyáink tudták, hogyan kell lázat csillapítani. Tudtak vizesruházni, hűtőfürdőt készíteni. Ismertek gyógynövényből készült köptetőket, különböző gyógynövényes teákat, kitűnő gyógyhatású fokhagymakészítményeket, amelyek szív és érrendszeri panaszokra voltak jó hatással. Bizony újra elő kellene vennünk, és megőriznünk az utókor számára ezeket az értékes hagyományokat. Hogy hol a határ? Az tény, ha valakinek 35-ös a cukra, akkor már ne próbálkozzon a babhéjjal. Vagy ha valakinek 150-es a vérnyomása, vagy még magasabb, akkor mindenképpen orvoshoz kell fordulnia. És most újra vissza kell kanyarodnunk az internethez. Nem szabad elhinni mindent, ami ott olvasható. Mostanában reklámozzák a tiszafa tea nevű készítményt, ami a hirdetések szerint maga a csoda. Ősidők óta tudjuk, hogy a tiszafa mérgező hatású. Tehát nagyon meg kell tudni szűrni az információkat. Gyakran a gyógyszeres terápiák mellé az orvosok is ajánlanak gyógynövényes készítményeket. Nagyon jó hatásúak lehetnek a patikánkban is kapható, mellékhatásokat nem okozó homeopátiás készítmények.

Hány munkatárs dolgozik összesen a patikában, és milyen a munkaidőbeosztásuk?

Tízén dolgozunk a gyógyszerertárban. A tíz ember között van két hatórás, nyolc nyolcórás, mivel nyújtott nyitvatartásban dolgozunk, reggel 7.30-tól este 6-ig. Két embernek mindig kell lennie a patikában, közülük az egyik gyógyszerész kell hogy legyen. Van aki fél nyolckor kezd, van aki tízkor. Két főkgyógyszerertárunk működik Ináncson és Novajidrányban, ahová napi 2-2 órában kijárunk. Hál'istennek hozzánk az jön dolgozni, aki szereti a munkáját és a patikát. Számunkra fontos hogy ne csak szakmailag jól felkészült, de emberileg is kiváló tulajdonságokkal rendelkező munkatársak dolgozzanak nálunk.

A mi családunk Encsen telepedett le, és több tagja itt él gyermekkorától. Úgy érezzük, hogy a betegek bizalommal fordulnak hozzánk. Az évek során jó kapcsolatot alakítottunk ki a helybéli intézményekkel, iskolákkal. Megpróbálunk segíteni a rászorulókon, mert sajnos vannak a városban, és számítanak is a segítségünkre. Felelősségteljes, sok lemondást igénylő szakmának tartom a miénket. A patikus manapság könyvelő, kereskedő és nem utolsósorban a munkáját hivatástudattal végző egészségügyi dolgozó is egyben.

Bedrótozva

Ezt a szakkifejezést krimikben szokták használni, amikor a bűnözők lebuktatására beépített „téglát” lehallgató eszközzel látják el, bedrótozzák. Most nem erről a fajta bedrótozásról szeretnék írni, hanem a mai kor divatos, hétköznapi, lassan mindennapos bedrótozásáról. Gyakran látjuk, hogy az úton baktató vagy a tömegközlekedési eszközön, vonaton, buszon utazó fiatalok füléből drót lóg ki. Leginkább, nagyrészt zenét hallgatnak, elenyésző részben nyelvvizsgára készülve, nyelvi előkészítő anyagot. Nemhiába vagyunk Kodály és Bartók országa. Nagyon zeneszerető ez a nép. Főleg a fiatalok. Nehogy legyen pár perc csend az életükben, minden pillanatot kihasználják agyuk és fülük ingerlésére. Addig sem kell gondolkodni. Milyen jó lenne utazás, vagy hazafelé sétálás közben egy kis csend, mely lehetővé tenné, hogy kicsit meditáljanak. Na nem nagy dolgokról, csupán a mindennapi történekekről. Átgondolják reggel, hogy mi vár rájuk, mit kell csinálni, vagy hazafelé visszapörgessék mi történt aznap, mi lesz délután és este, mit mondott a tanár, a barát. Vagy csak úgy pihentessék megfáradt agyukat. Lazítsanak, ne adj Isten szunyókáljanak. Nem, ezekre az ócska dolgokra nincs szüksége az új generációnak. Ők a zenét szeretik. Reggel, délből és este. Igaz, zenére is lehet meditálni. A klasszikus mondás jut erről eszembe: „Zene nélkül mit érek én?”. Csak hogy valószínűleg e sorok írója nem ilyen zeneőrületre gondolt. Nem fület károsító, hangszóróból ordító gépzenére, hanem igazi élményt nyújtó élő zenére, koncertre, klubra.

Sajnos ez a bedrótozás már több áldozatot is követelt a világban. A bedrótozott emberke ugyanis se nem lát, se nem hall. Hatás alatt van. A közelmúltban pár hónap leforgása alatt két hazai áldozatról is beszámolt a TV híradó. Decemberben egy fiatal, hogy lerövidítse az utat (jellemző) így pár méteres gyaloglástól mentse meg kimerült testét, a vasúti sín mentén indult útnak. Vesztére bedrótozva, így nem hallotta meg a vonat közeledését. Tragédiába torkollott az útvonal zenés

lerövidítése. Pár hete pedig egy kerékpáros gázoltak halálra, szintén zenehallgatás közben. A világban is nagyon sok a hasonló tragédia.

A tragikus kimenetelű zenehallgatás mellett a legújabb örület, a selfiezés is igencsak szedi áldozatait. Szeretik az emberek a Facebookon mutogatni magukat, egy-egy egzotikus háttérrel (épülettel, tengerrel, vízeséssel, szakadékkal, égő házzal, éppen kitörni készülő vulkánnal, vagy felbőszült vadállattal) maga mögött.

Ilyen hasonló kör-tünet az okostelefonok húzogatósa, lapozgatósa is. Egy barátom mesélte, hogy szülői értekezleten panaszkodtak a tanárok (jó hírű középiskoláról van szó), hogy óra közben csak azt látják, hogy a gyerekek a padban ülve lengetik a kezüket. Az érintő képernyőt bővölik. Nevetséges és egyben szomorú látvány lehet a sok kezével hadonászó nebuló. Nekünk, annak idején még a számológépet sem lehetett bevinni az órára, (ott volt helyette a függvény táblázat, a logarléc) ma meg azért kapnak egyest, ha otthon marad a számológép. A

„selfiezés” is egyszerűbb és veszélytelenebb volt, ami úgy történt, hogy a filmmel működő fényképezőgépen található „időzítő gombot” felhúztuk, ami által kb. 10 másodperc időt nyertünk exponálásig, ez alatt a gép elé szaladhattunk, hogy rajta legyünk a képen. Persze ez sem volt veszélytelen, mert a nagy sietségben könnyen elbotolhatott a páciens.

A számítógép örületeiről most nem szeretnék sokat írni, csak annyit, hogy már rettegek a hosszabb szünetektől, hétvégéktől, amikor is reggeltől estig megy a billentyűpöfölés. Teljesen elszeparálva. Tőlünk legalábbis. Mi lesz ennek az örületnek a vége, nem tudom. Hogy lesz káros hatása, az egészen biztos. Sajnos sokszor tragikus vége is van ezeknek a „játékoknak”. Szenvedélybetegség, agresszió, siketség, szemkárosodás, gerincbetegség, túlsúly. A pszichés károsodásról már nem is beszélve. A napjainkban oly aktuális terrorizmus utánpótlásának, működésének, szervezésének is egyik fontos eszköze a számítógép. Mint utóbb kiderült,

játékprogramokon keresztül kommunikáltak egymással a párizsi merénylők. Ezek az agresszív játékok mintegy távoktató katonai, stratégiai kiképzők.

Jó lenne, ha a számítógép a tanulást, a tudományt, az információgyűjtést, az egészséges kikapcsolódást szolgálná. Sajnos azonban nagyon sok veszélyt is hordoz magában, ami most már nálunk is itt van, a legkisebb faluban is. Nyugaton már lassan rájöttek erre, és igyekeznek a gyerekeket kordában tartani, más hasznos elfoglaltsággal leterhelni. Nálunk még most kezd virágkorát élni. Még csak páran, kevesen kongattuk meg a vészharangot. A többség még nem akarja tudomásul venni a veszélyt.

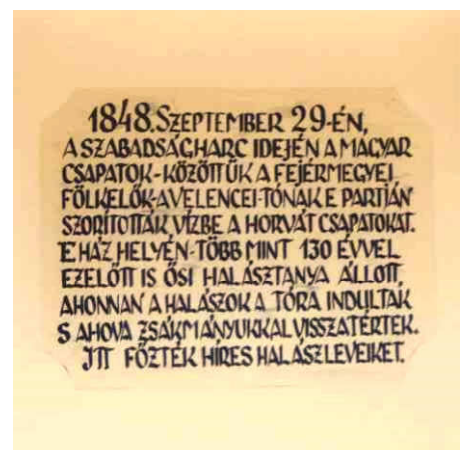
Státuszszimbólum lett a Facebook is, akárcsak az okostelefon. Már szinte nem is ember, akinek nincs okostelefonja. Aki nincs a Facebookon az nem is létezik, remetének számít. Az a hely ahol nincs WIFI be is csukhat, a fiatalok szemében őskori hely, világvége. Ma már a legújabb villamosokon, buszokon is van WIFI. Olvastam a neten, hogy a migráns áradat legnagyobb problémája, átlépve a határt, az volt, hogy hol van WIFI és áramforrás. Sajnos úgy tűnik, egy időre vége a családi társasozásoknak, a közös kirándulásnak, a gombázásnak, horgászásnak. Nincs idő beszélgetni, könyvet olvasni. Már közös filmnézés sincs. Tény, hogy a négy fal között kevesebb veszély leselkedik a gyerekekre, ez is előny. Gondolom a diszkó örület sem jobb, veszélytelenebb. Abban bízok, hogy talán idővel eltelnék ebben is a gyerekeink, és kinövik ezt is, mint régen a tamagocsit. Jó lenne, ha ez az álom valóra válna, és újra divatba jönne az interaktív társasági élet, és felértékelődne a személyes kapcsolatok, a mozik, a könyvtárak, a strandok, a kirándulások, túrák, szánkózások. Próbáljunk meg tenni érte, mi, akik ismerjük ezeket az „ősi” kikapcsolódási formákat. Próbáljunk meg tenni érte, hogy újra teret nyerjen a való világ, a virtuálissal szemben.

Kércsi

Emlékezés 1848 és a II. világháború hőseire

1992-ben a rendszerváltást követően módomban nyílt rá, hogy egy kisebb országjárást bonyolítsak le a saját kedvtelésem szerint. Magyarország több nevezetes helyét meglátogattuk fiammal, aki az autót is vezette és sok fotót készített történelmi nevezetességekről, mivel akkori egyik hobbjá a fényképezés volt. Egyik ilyen utazásunkon eljutottunk Pákozdra is, a Velencei-tó partjára.

Orosz Istvánné

Hamu és Cézár

Kedves olvasóink már olvashattak lapunk legutóbbi számában Hamuról, a könyvtár macskájáról a főszerkesztő tollából. Korábban én is többször megemlítettem a lapban Cézár nevű kutyánkat.

Egy kisgyermekes család meg is állított, hogy megkérdezze Cézár tényleg felmászott-e a diófára, a szomszéd riasztó szirénájától megijedve. Természetesen nem mászott fel, ez csupán hatásfokozás, írói túlkapásom szüleménye volt. Nagyon sok embernek tetszett a decemberi számban Hamuról írt cikk. Úgy gondoltam ezért, hogy most mindkét fajtáról, kutyáról és macskáról is írok egyben. Felvillantva e két kedvenc állatfaj megítéléséről előforduló gondolatokat, különböző, gyakran homlokegyenest eltérő véleményeket. Elmélkedésem kapcsán olyan, embereknel is lényeges és meghatározó tulajdonságokat veszek górcső alá, mint az alattomoság, a sunyiság, a számítás, érdekarbárság, vagy a hűség, szolgálatkészség, önzetlen barátság, nyíltság.

Cikkem megírásához a végső lökést egy interneten olvasott írás kérdése adta meg, mely egyben a kutyások és a macskások örök dilemmája: Melyik házi kedvenc szereti jobban a gazdáját?

Mielőtt rátérnék a részletekre gyorsan meg is adom a választ, mely számomra eddig is evidens volt: természetesen a kutya. A kutya (immár tudományosan is alátámasztva) ötször jobban szereti a gazdáját, mint a macska. Gondolom, a macskapártiak most fújnak egyet erre a megállapításra, de a tény az tény. Ezt a megállapítást tudományos kísérlet támasztja alá kedves macskás barátaim és nem a kutyapártiak okatlan ugatása. Mi is az a tudományos kísérlet, amely által ez a két tábor közötti, gyakran felmerülő kérdés most eldőlni látszik? A tanulmányt a Hufington Post adta közre. A kísérletet dr. Paul Zak neurológus professzor, a Claremont Egyetem professzora végezte el azzal a céllal, hogy pontot tegyen ennek az évszázados vitának a végére. A kísérlet lényege, hogy a professzor megmérte a 10 kutyából és 10 macskából vett vérmintákban az állatok oxitocin szintjét. Ez a hormon, ennek mértéke azt mutatja meg, arról árulkodik, hogy mennyire kedveljük a másikat, mennyire okoz örömet a vele való együttlét, a másik jelenléte. Tulajdonképpen a kötődést, a ragaszkodást lehet vele mérni. Az emberek (és az állatok is) olyankor termelik az oxitocint, amikor valamilyen pozitív élményben van részük. Ez az érték változó, attól függően kivel vagyunk együtt, egy-egy találkozás alkalmával. A kísérlet során a kutyák 57,2% oxitocint állítottak elő kedvenc gazdájuk közelsége, jelenléte kapcsán, míg a macskák vérében csak 12% volt található. A tudós szerint ez a magas érték azt jelenti, hogy a kutya örült módon szereti gazdáját. A kísérletből ugyanakkor Zak arra is következtetett, hogy a macskák kevésbé szociális lények. Az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy a macskákra az idegen

(laboratóriumi) környezet zavaróbban hatott. Lehet, hogy otthon megszokott környezetben kicsit jobban teljesítettek volna, de azért ez a nagy különbség behozhatatlan, magáért beszél.

Amellett, hogy ki szereti jobban az embert, a kutya-macska „barátság” antagonisztikus ellentétének kérdése is örök téma. A kutya és a macska rossz viszonyának több magyarázata is lehet. Adódhat a méretkülönbségből, mivel kisebb méretéből adódóan a macska zsákmányállata lehet a kutyának. Érthető ezért a távolságtartás. Másrészt igencsak eltérő szociális rendszerben élnek és másként kommunikálnak, úgy is mondhatnánk, nem egy nyelven beszélnek, vagy elbeszélnek egymás mellett. A macska dorombolása a kutyának morgásra hasonlít, vagy amíg a kutyánál a farkcsóválás az öröm, a barátság jele, addig a macskánál az izgalom, a feszültség, az idegesség jele. A kutya bohémebb, közvetlenebb, barátkozóbb, míg a macska félrehúzódozó, zárkózottabb.

A macskapártiak természetesen igyekeznek megvédeni kedvencüket. Szerintük a macskák nem kevésbé szeretnek, hanem másként. Nem vakon, náluk ki kell érdemelni a szeretetet, és ha viszonyozza, tudhatod, hogy jó gazdija vagy. A cicák esetében több energiát kell fordítani ahhoz, hogy boldog legyen, míg a kutya szolgálalelkű. Más (valószínűleg kutyabarát) vélemény szerint a macskák simlis, számító kis dögök, míg a kutya vakon, feltétel nélkül szeret. Vannak, akik a macskákban pont azt szeretik, hogy függetlenek, önzők és távolságtartók. Van tartásuk, míg a kutyák szolgálalelkűsége idegesítő, visszatartó. Megint mások szerint a kutya az egyenesebb jellemű és a macska az alamuszibb, kétszínűbb. Úgy is összegezhethetnénk ezt a témát röviden: Kinek a pap, kinek a papné. Mindegyik szuper a maga módján és így összehasonlítani is nehéz őket. Igazából a gazdi egyénisége fogja eldönteni, hogy ki melyik állatot érzi közelebb magához, melyiket milyennek tartja. Lehet, hogy egyéniségünket is tükrözik a minket körülvevő állatok? Valószínűleg a zárkózottabb, csendesebb emberek nem igazán lelkesednének egy papagájért vagy kanáriért. Tart valaki otthon kaméleont? Zárasként visszatérnék Hamura, a könyvtár macskájára, aki fajtája kivételes egyedeként erősíti a szabályt bennem, mármint a macskák iránti előítéletemet. Hamu azonban más. Hogy a reklám szavaival éljek, ő több mint macska. Ő olyan kutyának készült macska. Jókedvű,

barátságos, szereti, ha szeretik. Ő beszél is, sőt érti is, amit mi mondunk! Figyeli, ha beszélünk, szinte a szánkról olvas. Néha már zavarba ejtő ez a figyelem. Mondtam is, hogy ő biztos egy hightech macska, aki kémkedésre, információszerzésre lett kifejlesztve. Az biztos, hogy korábban jó helyen szocializálódott és macskabarát, szeretetteljes család cicája volt. Az is lehet, hogy korábbi életében kutya volt, vagy talán ember. Olyan értelem van a szemében, amellyel vizslatja minden mozdulásunkat, figyeli beszédünket, jó pár embernél is elkelve ez az értelmes pillantás. Az egyiptomiak szent állatként tekintettek a macskára (nem tudom miért volt ez a nagy megbecsülés). A mi Hamunk alkalmas lenne erre a megbecsülésre, de az átlagos macskákat már nem csípek ennyire. Mindig gyerekkorom pákosztos macskái jutnak az eszembe, amelyek folyton elloptak valamit a spájzból. Emlékszem egy-két afférra, amikor valamelyik megboldogult ösöm szó szerint kihajította, vagy kirúgta a macskát, mert lopott. Ekkor még drákói törvények uralkodtak e téren is. Na persze, a macska mentségére szolgáljon, hogy ez idő tájt nem kapott Whiskast vagy Pedigreit. Jó esetben tejet kapott, amelyhez a húsfélét magának kellett beszerezni, le vadászni. Igaz, akkoriban még egerek is voltak egy falusi portán. Néha azért kísértésbe estek a macskák, és szemet vetettek az ember húsára, kolbászára, ezt pedig nem igazán toleráltál akkoriban, mert a hús, a kolbász is érték volt. Ki kellett tartania jó pár hétig, hónapig, olykor egyik disznóvágástól a másikig. Ma már a macskák többsége túltáplált és nem igazán szorul pákoszkodásra. Érdekes, hogy pákosz kutyáról kevesebb történet kering.

A mi Hamunkat az égiek irányíthatták hozzánk. Ő igazi kultúr-macska. Sugárzik róla az értelem. Szerintem az ő oxitocin szintje a kutyákéval vetekszik. Reggel már vár minket. Beszél hozzánk, nyávogással akar valamit a tudunkra adni. Jó lenne érteni a nyelvén. A hétvége, amikor nem vagyunk a munkahelyen érezhetően nagyon nehezen telik el számára. Nehezen bírja a magányt, igazi közösségi lény. Hogy hogyan, és miért került hozzánk nem tudom, de jó hogy így történt. Egy kis arisztokrata tartás azért van benne, a pillantása is olyan fennkölt, kicsit lekezelő. Nem viszi túlzásba a pitizést, de azért jó fej, hempereg, dorombol, dörgölőzik. Akit érdekel, térjen be hozzánk és nézze meg Hamut. Azért, persze ha már ott jár, iratkozzon be a könyvtárba és kölcsönözzön is bátran. Ha valakinek van jó kutyás, macskás története kérjük, adja közre.

Írástomat Josh Billings szavaival zárom, aki szerint: „A kutya az egyetlen a világon, aki jobban szeret téged saját magánál.” Becsüljük meg!

Kércsi

Kórházi capricció Vissza a gyökerekhez

Úgy tűnik, most már végleg megkapja a kegyelemdőfést a szikszói kórház. Hogy stilszerű legyek az elmúlt pár évben már tetszhalott volt. Mesterségesen tartották életben. A halálos kórt már kilenc éve elkapta, és csupán idő kérdése volt, hogy mikor fejezi be földi pályáját. Borzasztó felelőtlenségnek és iktóztatós, esztelen pazarlásnak tartom, ennek a 13 éve 1,5 milliárd forintból felújított, bővített, korszerűsített európai színvonalú kórháznak a hagyományos, korábbi gyógyító funkciójától való megfosztását, ergo bezárását. Ez a mostani „újabb bezárás” már csak az egykori kórház nagy kegyesen meghagyott gyors szolgáltatásainak megszüntetését jelenti. Ez a lépés legalább annyira érthetetlen, mint a 2007-ben történő nagy bezárás. Erre az új, úgynevezett egynapos funkcióra ugyanis nem is oly régen 2010-ben nyertek el, jelentős EU-s támogatást. A 13 évvel ezelőtti 1,5 milliárdos felújítás, fejlesztés után 6 éve újabb 740 millió fejlesztés lett ráfordítva erre a létesítményre, amelyet most nagyrészt leszerelnek, széthúzálnak. Mind a műtők, mind a laboratórium csúcs technikával voltak felszerelve. Borzasztó luxus, hogy egy ilyen modern eszközökkel felszerelt, korszerű létesítményt így el lehet „privatizálni”. Ilyen gazdag ez az ország, hogy ezt megengedheti magának? Ugyanakkor olvasom az interneten, hogy az ANTSZ – egyelőre nem nyilvános vizsgálatának jelentése szerint: „A kórházi osztályok kétharmada nem felel meg a minimális feltételeknek. Nincs megfelelő kézmosási, fertőtlenítési lehetőségük az orvosoknak és a személyzetnek. A technika sok helyen elavult.” Egyes helyeken az ötvenes évek közokmányaira hasonlítanak az állapotok. Az írás melletti illusztrációkon egy igencsak málló vakolatú, omladozó épület „kórház” fotója díszel. Összeszorul a torkom, ha a képre nézve eszembe jut a mi csodálatos, kívül-belül felújított, korszerűsített szikszói kórházunk. Ugyanakkor ma is működnek egészségtelen, nem egy esetben élet-veszélyes, elavult felszereltségű kórházak. A mi kórházunk még meglévő modern felszereléseit, a 4 műtő eszközeit (műtőasztaltól a lámpáig) pedig épp most viszik el valahová. Valószínű, hogy ezekre a támogatást az EU ide adta, ennek a térségnek, Abaújnak. Tudom erre az újabb, végső felszámolásra az lenne a válasz, hogy gazdaságtalan volt a fenntartása, nem volt kihasználva, veszteséges volt. Jó lenne azonban, ha nem mindent csupán gazdaság szempontból néznénk. Ha így teszünk, visszamegyünk a sötét középkorba, de minimum a múlt század végére. Az egészségügyet, az oktatást, a kultúrát nem lehet önfenntartóan működtetni. Itt, ebben az országban jó pár évtizedig még biztos nem. Ennek a három területnek és szolgáltatásainak mindenki számára elérhetőnek és megfizethetőnek kell (kellene) lenni. Nem lehet pénzkérdés az egészség, a jövő nemzedékének oktatása, mint ahogyan a kultúra sem

lehet csak csupán a leggazdagabbak privilégiuma. Igenis ezekhez a területekhez hozzá kell tennie az államnak, a mindenkori hatalomnak a támogatást. Ezekről a területekről, az állam nem vonulhat ki, és ezeken még csak spórolni sem lenne szabad. Ezek hiánya, leépülése nagyon komoly, visszafordíthatatlan követ-kezményekkel járhat a jövőben. Sajnos a jelenlegi „végfelszámolás” már csak folyománya az 1997-es, a Gyurcsány kormány alatti, a Molnár Lajos – Horváth Ágnes nevével fémjelzett (SZDSZ) nagy „kórház reformnak”, melynek kapcsán az volt a szikszói kórház legnagyobb bűne, hogy ötven kilométeren belül volt Miskolctól. Akkoriban ez az ötven kilométer volt a bűvös szám. Ez alapján igazából a szikszói kórház sorsa már csirájában, létrehozásakor megpecsételődött azáltal, hogy Szikszón és nem Encsen került felépítésre. Encs már az ötven kilométeres körzethatár szélére esett volna, így a kórház megúszhatta volna a bezárást. A térség centrumában Encsen elhelyezkedve, a legtöbb helyről kevesebb, mint félóra alatt elérhető lett volna. A kőbevésett körzethatár szabály alól az sem mentesítette, hogy pár évvel ezelőtt másfél milliárd forint ráfordítással a megye legkorszerűbb kórháza lett, mely Európában is bárhol megállta volna a helyét. A szikszói kórháznak szép nagy volt az ellátási területe. Sok terhet levett, átvállalt, itt tartott, mentesítve a miskolci kórházakat. Most már mindenért oda kell menni a szerencsétlen abaúji embereknek. Ott pedig állhatnak és várhatnak több órán át a sorukra. Jó esetben egy teljes nap alatt meg is járhatja szegény pára a miskolci rendeléseket. A szikszói kórházba még lehet, hogy beért volna egy-egy sürgős beteggel a mentő, de Miskolc még további 20 perc, szirénával is. Tudjuk jól, hogy sürgős esetben 3-4 perc is sokat számít. Bizonyára a születés (szülés) helye is sokaknál a szikszó és Miskolc közötti „Turul” tájéka lesz. Nem baj ez, elvégre egykori ősanyánknak, Emesének is szép emlékei voltak a Turulról, mely találkozó hasonló következményekkel járt. Jó lenne ebben a

szikszói kórházban, ha legalább egy nonstop sürgősségi (újraélesztő) osztály megmaradna, éjjel-nappali ügyelettel. Ja, hogy akkor több embernek kellene nyugdíjat fizetni? Erre nem gondoltam. Elég bajt okoznak majd itt az egykori Ratkó gyerekek, nehogy már még az újraélesztettek is növeljék a létszámot. Szóval belátom, gazdaságilag ez nem jó ötlet. Hadd hulljon a fergese, elvégre egykor az ókori Spártában is volt szelekció, már kisgyermek korban. Nálunk ez idősebb korban aktualizálódik. Ez mégis csak kedvezőbb. Így legalább élhetett egy kicsit az illető. Na, nem matuzsálemi kort, de azért megérhetett úgy 60-65 évet. Persze, csak ha szerencséje volt, és nem került korábban kórházba, mert ez esetben nem merném borítékolni a hatvanat. Erre az „ad referendum” megírására több dolog is inspirált. Egyrészt megállított egy idős hölgy az utcán és megkért, hogy ugyan írjak már a szikszói kórház legújabb bezárásáról. Másrészt sok földimhez hasonlóan én is ott láttam meg a napvilágot, úgy cirka fél évszázada. Mennyit fejlődött azóta, ez a kórház? Csodaszép lett! Csodaszép volt! Születésem alkalmán túl még kétszer élveztem a vendégszeretetét ennek a létesítménynek. Egyszer egy nagyon csúnya, úgyis mondhatnám életveszélyes vakbélgyulladás kapcsán. Akkor nem sok hiányzott ahhoz, hogy itt hagyjam ezt a szép világot. Három hétig voltam ott, szó szerint élet-halál között. Az az igazság azóta se tudom eldönteni, és ez már örök talány marad számomra, hogy ott, akkor megmentették az életemet, melyért örök hálával tartozom, vagy éppen hogy szakmai hiba, mulasztás folytán kerültem olyan válságos állapotba. Lehet, hogy is-is. Ma már nem érdekel, az a lényeg, hogy sikerült saját lábamon kikászálódni onnan. Akkor volt az a legendás nagy hó. Majdnem tankkal jöttem haza. Milyen dicsőséges bevonulás lett volna. Lehetett volna rosszabb szállító járművem is. Hála Istennek (és biztos, hogy neki köszönhetően) megúsztam és most közel 20 év elteltével erről a kórházról írhatok.

Akkor még nem volt felújítva. Emlékszem, átlagos volt. Átlagosan rossz. Egy hatvanas izzó pislákkolt a kórteremben, nagy, koszos fehér burában. A burát úgy ötvenente takaríthatták. A vaságy sodronya a súlyom alatt (pedig kevesebb voltam 80 kilónál) úgy meghajlott, hogy az alsó felem szinte a földet érte és ez a kifli póz, a műtét után nem lett volna túl szerencsés, mert hajlott volna a seb is, ami úgy jobban fáj. Sikerült azonban megúsznom ezt a szituációt, mert a tapasztalt szobatársak még a műtét előtti napon kiokosítottak, hogy 50 forintért gyorsan intézzek magamnak az ágyba a matrac alá egy deszkalapot, ami majd megóv a kifli póztól. Úgy is történt. Azóta is hálás vagyok, hogy a Mindenható ilyen tájékozott, segítőkész embereket rendelt mellém a szobába. A kaja akkor még ehető, sőt egészen jó volt, ellentétben a már részletezett egyéb körülményekkel.

Ezt követően még egyszer wellnesztem ebben az intézményben, már a nagy felújítás, korszerűsítés után. Szerencsére akkor nem volt komoly probléma, csak egy pár napos, röpke kivizsgáláson estem át. Arra viszont jó volt, hogy összehasonlíthassam az állapotokat. A korábbihoz képest ez már idilli, mennyei állapot volt. A két-három ágyas szobák egy hotelben is megállták volna a helyüket. Szuper világítás (már a szobába meglehetett volna műteni bárkit, olyan fényesség volt). Sok idősebb beteg már azt hitte, hogy a mennyben van. A fűtés viszont pokoli volt. Olyan meleg volt, hogy csak a takaró tetején lehetett megmaradni. Meg is fordult a fejemben, hogy ezek (mármost a vezetés) arra játszik, hogy csödbe menjenek, annyira fűtöttek. A sors fintora, hogy rövidesen be is zárták a kórház hagyományos osztályait. Ezek az élményeim fűttek ide, és sajnálom, hogy már csak múlt időben lehet beszélni erről a hozzánk közel eső, és

- Amióta bezárt a szüléset, a bábaasszony jár ...

közelálló létesítményről.

Sajnos az egykori, 2008-as bezárás elhibázott lépése, sőt ahogyan az előzőekben írtam a kórház Szikszón történő egykori felépítése már alapvetően meghatározta ennek az intézménynek a sorsát, sorstalanságát. Milyen kár, hogy veszendőbe megy (ebből a térségből legalábbis elkerül) az a komoly felszerelés, amely után sok kórház csak sóvárog, és persze elmentek és elmennek az orvosok is. Pedig itt meg lettek volna a korszerű feltételek az eredményes betegellátáshoz, gyógyításhoz, műtétekhez. A kórházi funkció végső megszűnését követően visszatérnek a gyökerekhez. Várhatóan 85

virágzó, gyógyító év, finálé és végjáték után újra gondozó otthon lesz az épületből, mint 1931-ben, az induláskor. Ez a szegényletes, szomorú történet akkoriban kezdődött, amikor széfekek látták el a kórházi szobákat. (Az is jó nagy baromság volt.) Volt már sok eszement dolog az egészségügyben. Ma vízidíj automata, trezor ugyan nincs, de lassan már orvos, ápoló és esetünkben már kórház sincs. Van azonban valami ma is. Beteg. Sok-sok beteg.

Kércsi

A szikszói II. Rákóczi Ferenc Kórház rövid története

A kórház 1929-31. között épült. Kezdetben gondozóház volt, majd közkórházként működött 60 ágygal, ami fokozatosan bővült 110 ágyra, ahol sebészeti, belgyógyászati, szüléset-nőgyógyászati betegeket látott el. A kórház már alapításakor a II. Rákóczi Ferenc nevet viselte.

1974.-ben új szárny épült, melyben műtők, szülészoba került elhelyezésre. 1974.-től 1986-ig a kórház 180 ágyas volt. 1986.-ban az ágyszám 330-ra emelkedett, mert két krónikus belgyógyászati osztály és klinikai onkológiai osztály létesült. Központi Sterilizáló és intenzív terápiás osztály kialakítása történt. 1995-1996. évben – az ágyszám leépítés reformja során – az ágyak száma 276-ra csökkent.

A fenntartó folyamatosan pályázott kórházi rekonstrukcióra, mely végül 2000-ben sikeres volt. A 1,5 milliárd forint összegű címzett támogatásból 2001-2003 között megvalósult a rekonstrukció. A rekonstrukció során új szárny épült (benne szepsztikus műtők, központi laboratórium, központi sterilizáló

egység, 6 ágyas központi aneszteziológiai-intenzív terápiás osztály kapott helyet), meglévő aktív osztályainkat modernizálva 2-3 ágyas, vizesblokkal ellátott kórtermek létesültek. Sürgősségi betegfogadó részleget alakítottak ki.

2003. június 01-től aktív belgyógyászati jellegű mátrix osztály működött 93 ágyon

(belgyógyászat, onkológia, ideggyógyászat), sebészeti jellegű mátrix osztály működött 63 ágyon (sebészet, szüléset-nőgyógyászat).

2004. márciusától 20 ágyas mozgásszervi rehabilitációs osztály kezdte meg működését. 2007. március 31-től – dr.Molnár Lajos Eü. miniszter döntése nyomán – megszűnt a 161 ágyas aktív ellátás (intenzív, sebészet, szüléset-nőgyógyászat, belgyógyászat, onkológia, ideggyógyászat).

2007. szeptember 15-től – sokáig a megyében egyetlenként! – egynapos műtéti tevékenységet végző intézmény volt, a közelmúltban 2016.január 31-ével történő felszámolásáig, ahol szemészeti (szürkehályog) sebészeti (sér, visszér, aranyér, stb.) nőgyógyászati (méhszájplasztika, terhesség megszakítás, stb.) beavatkozások történtek.

2001. januártól van a kórháznak EN-ISO 9002, majd 2003. december 15-től EN-ISO 9001 típusú minőségbiztosítási akreditációja.

Forrás: internet

Magyar Kultúra Napja a Zrínyiben

Magyar tanárnőimtől, Molnár Katalin és Homoki Nikoletta tanárnőtől egy új feladatot kaptam januárban. A Magyar Kultúra napja alkalmából rendezett ünnepségen egy verset kellett elszavalnom. Társaimmal együtt

izgatottan készültünk a fellépésre. Versekkel, zenedarabokkal, melyet Homoki János tanár úr és tanítványai adtak elő. Műsorunkat énekszámokkal is színesítettük. Felemelő érzéssel töltött el bennünket, hogy

ennek a jeles napnak a tiszteletére mi készülhettünk.

Búdi Blanka
7.a

A továbbtanulás küszöbén

Az iskolánkban folyó nevelő – oktató munka szerves részének tekintjük végzős diákjaink megfelelő tájékoztatását a továbbtanulás lehetőségeiről. Osztályfőnöki órák keretén belül sokat beszélgetünk a pályaválasztásról, hiszen ebben az életkorban még többnyire határozatlanok, egy – két kivételtől eltekintve nincs konkrét elképzelésük. Segítjük tanítványainkat abban, hogy a hozzájuk legjobban illő szakma felé orientálódjanak. Igyekszünk felkészíteni őket arra, hogy a mai robbanásszerűen fejlődő világ kihívásainak meg tudjanak felelni, és társadalmunk hasznos tagjaivá váljanak majd. Többek között motiváljuk őket, hogy pályaválasztásuk során érdeklődési körük és képességeik figyelembevételével válasszanak olyan iskolát, aminek az elvégzése után nagyobb eséllyel tudják majd a munkaerőpiac által felkínált lehetőségeket kihasználni (hiányszakmák, kereseti lehetőségek Magyarországon).

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei osztálykeretben foglalkozást tartottak a gyerekeknek, ahol tájékoztatták őket a jelenleg érvényben lévő felvételi rendszerről, az egyes iskolatípusoknál bekövetkezett változásokról. Egy teszt kitöltését követően mindenki rövid idő alatt megtudhatta, melyik az a pálya, ami hozzá a legközelebb áll.

A Munkaügyi Központ gondos szervezésének köszönhetően hetedikes és nyolcadikos diákjaink üzemlátogatásokon vehettek részt, ahol részletes tájékoztatást kaptak a különböző munkahelyeken folyó szakmai tevékenységekről. Így megismerhettek és közelebbről megtekinthettek egy-egy – érdeklődési körükbe tartozó – szakmát. Továbbá egy Miskolcon megrendezésre kerülő pályaválasztási kiállításra is elmehettek az érdeklődők. Ezt hasznosnak, tanulságosnak tartották a gyermekek.

Az egyes középiskolák képviselői is gyakori

vendégek voltak intézményünkben, hogy bemutatassák az iskolájuk nyújtotta lehetőségeket.

Mindannyian tudjuk, hogy a pályaválasztás életre szóló döntés, ezért próbáljuk segíteni ebben nyolcadikosainkat. Legalább olyan fontosnak tartjuk a szülők tájékoztatását is, mint a gyerekekét, hiszen csak úgy tudnak nekik hasznos tanácsot adni, ha ők maguk is tisztában vannak a felkínált lehetőségekkel. Pályaválasztási szülői értekezlet keretében városunk két középiskolájának igazgatói (Karsai Attila, Rácz László) nagyon hasznos, naprakész információkkal segítették a szülőket a nehéz döntés meghozatalában. Örömmel jelenthetem ki, hogy óriási volt az érdeklődés a szülők részéről.

Ruscák Attiláné
nyolcadikos osztályfőnök

Mézes délután

„Szeretem a méhek muzsikáját. Ezek a kis egyszerű munkások jókedvvel és buzgón szedik a mézet.

Kinek szedik? Maguknak. Ki eszi meg? Az emberek. Te is, én is és a többiek.”

Gárdonyi Géza szavaival köszöntöttünk minden résztvevőt egészségnapunkon 2016. január 20-án.

Az alsó tagozatos diákjaink előzetes feladatként kapták, hogy készítsenek plakátot „Édes egészség” címmel. Az ötletes, kreatív munkákat kiállítottuk, melyeket mindenki megcsodálhatott.

Az első osztályosok mézről szóló dalai és versei után meghívott vendégünk, Molnár Gergely vizsolyi mesterméhesz előadását

hallgattuk meg. Hasznos információkat tudtunk meg tőle a méhekről, nyomon követtük hogyan „készül” a méz, miért

egészséges. Méhészeti eszközök bemutatásával beavatott minket a méhészkedés rejtelmibe. Érdekes előadása után szívesen válaszolt a gyerekek kérdéseire.

És mivel zártuk a délutánt? Természetesen mézkóstolással!

Bízunk benne, hogy ezután mindannyian többet fogyasztunk ebből a finom, egészséges „kincsből”!

Ilyenkor, influenza idején különösen ajánlott! Egészségünkre!

Kardos Edit
tanítónő

Itt a farsang, áll a bál!

Iskolánkban február 5-én bújtak jelmezbe a tanulók, ezzel is érzékeltetve a tél múlását.

Szebbnél - szebb, ötletesebbnél - ötletesebb produkcioakat láthattunk:

Musicalból énekelhettük a Muzsika hangját az 1.b-sekkel, majd önfeledten tapsoltunk az 1.c-nek, akik Barbie babáknak és motorosoknak öltöztek.

A 2.b-sek finom pizzákat szállítottak nekünk, akiket desszertként a 3.b-sek, M&M csokigolyók követtek.

Különleges ufók kápráztatták el a közönséget a 3.a-sok képviseletében, aztán a mesék birodalmából az oly sokak nagy kedvencét a 4.a-sok Pumuklit keltették életre.

A bált a 4.b-sek táncos produkciója nyitotta.

A multság késő estig tartott zsákbamacska illetve tombolahúzás kíséretében.

Kitűnő, önfeledt vigadozás jellemezte az idei farsangi bálunkat is.

Izgatottan várjuk a következőt!

Takács Erika

Encs Városgazda Nonprofit Közhasznú Kft. Szolgáltatásai

ÉPÍTKEZIK? FELÚJÍT?

Építőipari beruházások, komplett kivitelezése
Új lakások építése, bővítése, használt épületek felújítása
Homlokzati felületek szigetelése, nyílászárók beépítése
Kőműves-, festő-, burkoló-, szárazépítési munkák
Épületgépészeti szerelés
Asztalos-, lakatos munka
Üvegezés
Térburkolás, parkosítás

Elérhetőség: 3860 Encs, Vasút út 11.
Tel./fax.: (46) 587-510; Tel.: (46) 587-511
E-mail: varosgazda@skylan.hu

Farsangi karnevál a Szent László Katolikus Általános Iskolában

Intézményünk 2016. február 5-én tartotta a Farsangi karnevált. Ez a legnagyobb rendezvény iskolánkban, hiszen ilyenkor minden tanuló, a kedves szülők és a tantestületünk is együtt bálozik. Heteken át készülődünk, hogy e jeles eseményünk nagyon jól sikerüljön. Az osztályok kitalálták és megalkották a jelmezeiket, a 8. osztályos diákok szorgalmasan gyakorolták a keringőt. Sajnos az iskolánkban nincs megfelelő hely egy nagyszabású rendezvény lebonyolítására, így minden évben a Városi Sportközpontban béreljük a tornatermet. S amikor elérkezett a nagy nap, izgatottan foglaltuk el helyünket a számunkra kijelölt asztaloknál.

A Farsangi bál kezdetén Szeles András polgármester úr köszöntötte a bálozó gyerekeket és a megjelent vendégeinket. A Rekettye néptáncsoportunk Konc király és

Cibere vajda történetét elevenítette meg. Az előadás végén a mesélő arra szólította a kedves vendégeket, hogy „...ma még jól mulassák ki magukat, hogy a hosszú bójtót majd jól bírják.”

Ezután a jelmezcsoporthoz léptek színpadra. Az alsó tagozatos gyerekek egyéni jelmezekben szeretnek felvonulni, hiszen így mindenki belebújhat kedvenc mesehőse bőrébe, vagy az általa megálmodott jelmezben szerepelhet. A felső tagozatos diákok már összebeszélnek és osztályszinten lépnek fel. Láthattuk a smile-kat, az ehető piramissal érkező egyiptomi népet, fegyvermezett katonákat és a „Nem csak a húszéveseké a világ” című produkciót is.

A jelmezes felvonulás után iskolánk végzős diákjai keringőztek. Izgatottan vonultak be a terembe, hiszen az elmúlt hetekben, szinte

minden nap erre a fellépésre készültek. Idén négy nyolcadikos osztályunk ballag, így 23 párost figyelhattunk, ahogy gyönyörű bál ruhájukban a bécsi keringőt járták. Megható perceket éltünk át, amikor a gyerekek táncba hívták szüleiket is.

Ezután mindenki bekapcsolódott a mulatságba, hiszen a tánc ház keretében népes gyereksereglet ropta a már jól ismert lépéseket. Persze a discózene sem maradt el.

A tombolasorsoláson sok-sok értékes nyermény talált gazdára. Ezúton is köszönjük a kedves szülők és sok-sok jó szándékú ember felajánlásait, melyekkel színvonalasabbá tették a bált.

Bartók Klára
diákönkormányzatot segítő pedagógus

A Nemzeti Színházba látogattunk

Januárban iskolánk ötödik évfolyama Budapestre utazott, hiszen a Nemzeti Színház pályázatának keretén belül kedvezményes belépőket nyertünk.

Reggel 8 órakor indultunk Encsről és 11 órára érkeztünk a fővárosba. Először egy nagy bevásárló központban töltöttünk el egy kis időt. Nézelődünk, vásárolgattunk, majd a megbeszélt helyen gyülekeztünk és indultunk a színházba. A Nemzeti Színház kívülről és belülről is gyönyörű. Nagy meglepetésünkre személyesen találkozhattunk a színház igazgatójával, és kérdéseket tehetünk fel neki

a darabban kapcsolatban. Petőfi Sándor elbeszélő költeményét, a János vitézt néztük meg, két felvonásban. Nagyon tetszett nekünk az előadás, hiszen különlegesen szép volt a díszlet, a fénytechnika, a jelmezek és a jelenetek magával ragadóak voltak. A közel 3 órás előadás közben csak egy szünet volt, amikor a hatalmas üvegablakokon át csodáltuk az esti Duna parti fényeket. Észre sem vettük, hogy sok időt töltöttünk a színházban, mert olyan érdekes és látványos volt a darab. Az előadás végén lehetőségünk volt a szereplőkkel beszélgetni és

fényképezkedni. Majd hosszú utazás után, későn este érkeztünk meg Encsre az iskola elé, ahol már vártak a szüleink. Kissé fáradtan, de örömmel meséltünk a kirándulásunkról.

Élményekben gazdag volt ez a nap. Nagyon jól éreztük magunkat. Reméljük, még sok ilyen pályázati lehetőségben lesz részünk.

Ignác Dorina
5. b osztályos tanuló

Vízkeresztől – hamvazó szerdáig Véget ért a báli idény a Csoda – Vár Óvodában

„Farsang, farsang vidám ünnep.....”

Valóban vidám ünnepek sora zajlott a Csoda-Vár Óvoda minden csoportjában, a farsangi idényben szinte minden napra jutott egy-egy mulatság. A lázas készülődésbe a csoportok nagy részének szülei is bekapcsolódtak, közös jelmezkészítés, dekorációkészítés, megbeszélések dúsították az amúgy is mozgalmas napokat. Az óvó nénik bújták a könyveket, internetet, zenét, mozgást, mesét költöttek, hogy ebben az évben is színvonalas műsorokkal álljanak ki csemetéikkel a szülők elé. A színpadi próbák megszervezése sem volt egyszerű ennyi csoport számára, de sikerült megbirkóznunk vele. Ebben az évben a Méhecske csoportos gyermekek nyitották a báli szezon. A 101 kiskutya rajzfilm figurái elevenedtek meg a színpadon, annyi volt a pöttyös dalmata, hogy az egész város őrzésében közre tudtak volna működni. Őket követte a Napocska csoport Indián tábora, akik énekekkel, verssel, táncal szórakoztatták

a vendégsereget. Aztán jöttek a Ficánka csoportos gyerekek, akik Paula a nap-szemcsis boci figuráját elevenítették meg, énekekkel, táncal. Ők az egészséges életmódra hívták fel a figyelmünket. A Makk Marci csoportos gyermekek gomba tánca a rengeteg esőnek köszönhető, hiszen akkora gombák nőttek a porondon, hogy komoly mérgezési tüneteink lehettek volna, ha nem a móka és kacagás tölti be a termet. Az Alma csoportos gyerekek spanyol tánca fergeteges hangulatot varázsolt a színre. A Csutkababa csoport tavaszébresztő mulatsága segítségével, és a két varázsló közreműködésével méhecskék, és virágok mind-mind felébredtek a színen. A Katicabogár csoport virágai, méhecskéi és tavasztündérei énekekkel, verssel és zenés mozgással csalogatták a várva várt tavaszt. A Fügödi Óvoda csoportjai zártkörben tartottak farsangi délelőtti, minden növény meg-elevenedett és a tavaszi várakozást énekekkel, versekkel jelenítették meg. Az óvoda felújítást követően az Abaújdevcseri Óvoda

Pillangó csoportja is elbúcsúztatta a telet, Kaktusz Joe és társai vidám vadnyugati jelenettel szórakoztatták a népes közönséget. A farsangi idényt ebben az évben is a Bojtorján csoport zárta, az Erdő állatai és az Erdei csere-bere című meséjükkel igazi jókedvre derítettek minden jelenlévőt.

A szülők által készített jelmezek emelték az ünnep fényét, a sok finomság, amit a mulatságra összehordtak, méltó fizetség volt a kis műsorokért, amit a csoportok gyermekei előadtak. Igazán jó hangulatú farsangi mulatságok sora került megrendezésre óvodánkban. Szeretnék mindannyiunk nevében köszönetet mondani, a szülőknek, a csoportokat támogató szponzoroknak és az óvoda valamennyi dolgozójának, hogy lelkiismeretes munkájuknak köszönhetően, gyermek és szülő egyaránt jól érezhette magát a télbúcsúztató mulatságokon.

Vajkóné Zsiros Emese
intézményvezető

Szabó Lőrinc: Az áprilisi rügekhez

Nem láttalak egy hétig, kis rügek,
és közben milyen nagyra nőttek!
hüvelyknyire! Kilombosodtatok
és ezer könnyű és friss fodrotok
halványzöld lángként repdesi körül
a gallyakat és táncol és örül.

De szépek vagytok, tavaszi rügek,
de bátrak vagytok! Nem kérdezitek,
mi vár rátok,- ha itt az ideje,
mint a barna földből a rét füve,
a barna ágból kicsaptok ti is,
akármilyen hideg az április.

Bölcsek vagytok ti, szárnybontó rügek,
bölcsebbek, mint én, egészségesek...
Egy hónapja nem láttuk a napot,
mégis hittetek és kibujtatok,
hajtott a szent önzés, küzdöttetek,
győzni akartatok és győztetek!

Győztetek, hívó rügek s levelek,
irigyelhetem erényeteket:
bolond idő járt rám is, április,
hosszú, naptalan, de én e komisz
tavaszban, mely oly zord és fénytelen,
hitetlen voltam és reménytelen.

Az voltam, fáradt, gyáva és beteg,
utáltam már az egész életet
s ez kellett, ez a büszke változás,
szemeimben ez a csodálkozás,
ez kellett, hogy megváltsam magamat
és megérthessem a példátokat,
hős példákat, parányi rügek...

Egy hét alatt de nagyra nőttek!
Zöld zászlaitok felrepültek a
bokrok, fák és hegyek csúcsaira
s hiába ez a gyilkos április,
reményt hirdettek, reményt nekem is!

Megszentelt, húsvéti ételeink

Pacsai János görög katolikus parókus ünnepi ajánlata

Húsvéti kalács, vagy pászka készítése, olyan mint egy imádság

Hozzávalók:

1 ¾ kg liszt
1 ¼ liter tej
5dkg élesztő
5dl étolaj vagy 10dkg vaj
1 evőkanál sertészsír
2 db tojás
1 csapott kanál só
5-6 evőkanál kristálycukor

Elkészítése:

A tejet meglangyosítjuk. Egy kis tálkába 2dl tejet kiveszünk, kevés cukrot, sőt teszünk hozzá, belemorzsoljuk az élesztőt és 2 evőkanál liszttel jól kikeverjük. Kovászt készítünk. Meleg helyen kelesztjük. A többi tejben elkeverjük a sót, cukrot, tojást. A lisztet tálba szitáljuk. A vajat felolvasztjuk. Ha az élesztő jól megkelt, a liszthez adjuk a tejben felolvasztott hozzávalókkal együtt. Jobb kézzel (ebben van a Lélek) dagasztjuk, közben adagoljuk hozzá az olvasztott vajat vagy az étolajat, zsírt. (Így nem szárad ki hamar.) Meleg helyen duplájára kelesztjük. Amikor megkelt, szétosztjuk a tésztát.

Pászka készítése

A gazdasszony rövid fohással kezdje a legfontosabb eledel, a pászka sütését. Egy magasabb falú lábat zsiradékkal kenjünk ki. A jól megkelt tésztából egy darabot a lábas vagy tepszi aljába formázunk. Ez jelképezi Krisztus testét. Ezt követően készítsünk négyágú fonatot. Két egyforma tésztából sodratot készítünk. Ezt középen egymásra tesszük, kereszt alakban úgy, hogy a vízszintes sodrat felül legyen. A függőleges sodratot ráhajtjuk, jobbra, mint egy „A” betűt. A jobb oldali vízszintes sodratot ráhajtjuk az „A” betű jobb szárára, a baloldali sodratot az „A” betű bal szárnya alatt behajtjuk, és rátesszük a középső szárnyára. A jobb oldali szárát ráhajtjuk a mellette lévő sodratra, így folytatjuk baloldali sodratot alól, felül, majd jobbról ráhajtjuk a mellette levőre és addig folytatjuk, amíg a tészta el nem fogy. Ezt érdemes két négyes fonatból összeállítani, mert így könnyebb a lábasban elhelyezni. Az elkészült négyágú fonattal fogjuk körbe a tepsibe helyezett tésztát. Ez szimbolizálja a töviskoronát. Ezt követően kerül rá a kereszt, amely két négyágú fonatból tevődjön össze, s egy újabb, vékonyabb négyágú fonattal szegjük körbe a pászkát.

Befejezésül a kereszt négy szárára és a közepére rózsákat helyezünk. Ez úgy készül, hogy kisebb tésztacsíkokat (kb. 15cm hosszú és 5cm széles, lapos) az egyik oldalán kb. a tészta feléig ferdén bevagdossunk, köröcskéket formálunk belőle és lehajtogatjuk a külső sor bevágott részét. Ezt a kereszt négy szárára és a közepére helyezzük. Az öt rózsza, Krisztus öt sebének jelképezi.

Kb. 1 óra hosszáig pihentetjük, a tetejét kikevert tojással megkenjük, előmelegített sütőben 180OC-on legalább 1 óráig sütjük. Ha meghűlt, kiöntjük az edényből és

visszafordítjuk. Elénk tárul a Krisztus testét jelképező pászka.

A pászka készítésekor gondoljunk arra, hogy Krisztus mennyit szenvedett értünk, a megváltásunkért a Golgotára vezető úton és a keresztfán.

Szirka, azaz a sárga túró

Az ország észak-keleti csücskében a sárga-túró éppen annyira a húsvéti menüsor része, mint a kalács, vagy a sonka. Főként a görög katolikus vidékeken ismert. Hívják sárga-vagy édestúrónak, illetve szláv eredetű szóval szirkának. Ezen a vidéken más vallásúak is elkészítették és készítik a húsvéti vallási szokások jegyében. A család apraja-nagyja szereti. Népes családoknál akár 30 tojásból is készülhet, ekkor 3 liter tej kell hozzá. Ízesítésként tehetünk bele mazsolát is.

Hozzávalók:

- 1 liter tej (2,8%-os)
- 10 egész tojás (közepes)
- cukor (4-5 evőkanál)
- 1 csomag vaníliás cukor
- csipetnyi só

Elkészítés:

A tejet felforraljuk, a sóval, cukorral ízesítjük. Közben a tojásokat kicsit elkeverjük (nem kell habosra, csak éppen, hogy). Folytonos kevergetés közben beleöntjük a forró tejbe és kevergetve, lassú tűzön újra forrásig főzzük. Amikor túrószerűen összeállt, a tűzről levéve vászon kendőbe terítjük, összenyomva gömböt formálunk belőle, és mint egy batyut, fakanálra függesztjük egy fazék peremén. Két-három óra múlva a konyharuhából kiszedve, tányéron hűtőbe rakjuk a kis gömböcöt és egy óra múlva már szeletelve fogyasztható is.

Ákom-bákom, berkenye;
Szagos húsvét reggele.
Leöntjük a virágot,
Visszük már a kalácsot.
Én kicsike vagyok,
A fogaim nagyok.
Adjanak egy kalácsot,
Hogy harapjak nagyot!

Korán reggel felébredtem, messze-messze jártam,
Tündérország kiskertjéből rózsavizet hoztam.
Na, te kislány, megöntözlek, ma van húsvét napja,
Tündököljön a két orcád, mint a piros rózsza.

Az illatos rózsavíztől megnőnek a lányok,
Zsebemben is elférnek a piros tojások.

versek

Meglocsolnám rózsavízzel, hogyha előjönne,
Akkor az a kicsi lány jaj de nagyot nőne.
Megöntözlek gyorsan a harmat friss illatával,
Teljen a talicskám sok szép piros tojással!

Nőnap köszöntő

Aki mindent megtesz értünk: A NŐ
Az Isten adta nő
Dajkál, ápol és felnevel Ö.
Hálánk szálljon lányra, anyára.
Aki a családot összetartja
Szépséges nők, jó asszonyok.
Kívánunk nagyon boldog NŐNAPOT!

Gyertyafényes szeretetvendégség Az intézmény legidősebb lakójának köszöntése

A PAX Hálózatfejlesztő- Gondozási Központ szolgáltatásait igénybevevő idős emberek, a dolgozók, és a meghívott vendégek, közös gyertyafényes vacsorával ünnepelték a közeledő karácsonyt.

Encs város polgármestere, és Molnárné Juhász Éva, a Szociális és Egészségügyi Bizottság elnöke köszöntötte az intézmény legidősebb lakóját, aki 1921-ben született

Visszatekintés...

Mi, 70-80-90 éves, idős emberek úgy hisszük, hogy a pénz, az ajándék nem elég ahhoz, hogy a Krisztus születését ünnepeljük. Imádsággal, énekléssel, istentisztelettel, bűnbánattal, egymás iránti szeretettel, nagy-nagy hálával kell adóznunk Atyánknak.

A PAX Hálózatfejlesztő – Gondozási Központ vezetői és dolgozói a bentlakó és a bejáró idős emberek adventi előkészületét nagyon tartalmassá és gazdaggá tették.

Békesség és szeretet volt a szívünkben, mert megnyugvásunkra mind a négy történelmi egyház áldoztatott, ill. úrvacsoráztatott karácsony tiszteletére. Mi idős emberek nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem tudunk elmenni a templomba. Ez a gondoskodás a lelki békénknak sokat jelentett.

A karácsonyi előkészületet színesítette az óvodások és az iskolások műsora.

Az óvodás gyerekek kedves kis jelenete mosolyt csalt az arcunkra. Értelmes, hangos beszédük előnyös volt, a műsort élvezhetővé tette.

Következő nap a Szent László Általános Iskola csodálatos „Szilágysági Betlehemes” műsorával gyönyörködtetett bennünket. Erdélyben szép, énekes táncos régi betlehemes játékok élnek még most is. Ezt a műsort nézve, a régi-régi szép időkre emlékeztünk. A régi játék gyűjtéséhez szívból gratulálunk. A betanítás, az előadás szép volt, az énekek, a zenekíséret pedig nagyon

színvonalas.

A Zrínyi Ilona Általános Iskola karácsonyi műsora is nagyon sikeres volt. Az ének és a zeneszámok remekül kiemelték a szöveges részeket. Köszönet a szakos tanároknak.

A Sportközpontban megrendezett városi ünnepség is remek volt. Sok kedves ismerősnek kívánhattunk Boldog és Áldott Ünnepeket.

A „Gyertyafényes vacsora” igen jól sikerült. A menü nagyon finom és különleges volt. Köszönjük a konyha dolgozóinak. Reméljük, vendégeink jól érezték magukat.

A főnökasszonyt (Rivnyák Istvánné Évikét) köszöntve, kicsit vendégeskedtünk.

Meglepetésünkre az otthon lakói és dolgozói szép karácsonyi ajándékban részesültek.

Hálás Köszönetet mondunk valamennyi segítőnknek.

Engedjék meg, hogy ebben a pénzéhes világban idézzem a következő mondást:

Pénzért vehetünk

- ágyat	- de álmot nem
- könyveket	- de értelmet nem
- élelmiszert	- de étvágyat nem
- házat	- de otthont nem
- zászlót	- de hazát nem
- hanglemezt	- de hallást nem
- orvosságot	- de egészséget nem
- luxust	- de elégedettséget nem
- szórakozást	- de boldogságot nem
- Bibliát	- de hitet nem
- templomot	- de Istent országát nem
- keresztet	- de a Megfeszítettet ne

(H. Baumeister)

Szabó Sándorné

ENCSI HÍREK

Encs város polgárainak lapja

Megjelenik havonta

Kiadja: Encs Város Önkormányzata

**Felelős kiadó: Szeles András
polgármester**

Főszerkesztő: Radeczki Éva

Szerkesztőség:

3860 Encs, Rákóczi út 9.

Tel.: 06/46/587-330

E-mail: kultencs@enternet.hu

A szerkesztőbizottság

munkatársai:

dr. Szántó Marianna jegyző

önkormányzati hírek

Evva Margit helytörténet

Kércsi Tibor kultúra, fotó

Pocsainé dr. Urbán Andrea

bűnügyi hírek

Lektorálta: Széplaki Lászlóné

Vezse Attila tördelés

ISSN 1217-3320

Meghívó

*A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat és
Encs Város Önkormányzata tisztelettel meghívja Önt*

AZ 1848-49-ES FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC

168. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

2016. március 15-én (kedden) 11.00 órakor

Encsen tartandó közös

ÜNNEPI KÖZGYŰLÉSRE

PROGRAM:

10.00 órától Koszorúzás a Városi Galéria előtti Petőfi szobornál

11.00 órától Ünnepi közgyűlés

A VENDÉGEKET KÖSZÖNTI:

Szeles András

Encs város polgármestere

AZ ÜNNEPI KÖZGYŰLÉST MEGNYITJA:

Török Dezső

a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés elnöke

ÜNNEPI BESZÉDET MOND:

Balog Zoltán miniszter

Emberi Erőforrások Minisztériuma

**ENCs VÁROS ÖNKORMÁNYZATA ÁLTAL
ALAPÍTOTT KITÜNTETÉSEK ÁTADÁSA**

AZ ÜNNEPI MŰSORBAN KÖZREMŰKÖDNEK:

az Encsi Váci Mihály Gimnázium

Szakközépiskola és Kollégium tanulói

Rendezvény helyszíne:

Encsi Váci Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és

Kollégium aulája